

Gårdar och torp i ÖSTMANSBY

2023-07-30

([Leif Östlund, leos@telia.com](mailto:Leif.Östlund@telia.com))

1/2 mantal skatt, skattehemman grundat 1564

Har från början tillhört bolbyn Fölsvik men avskiljts och blivit eget hemman.

Kan ursprungligen ha kallats Östmsdsby.

Karta finns från 1646 ([Östra Emterviks socken Östmansby nr 1](#) eller <http://jordebok.ra.se/kartsok.php>)

Gudmund f ca 1490 ägde hela Östmansby liksom sonen Peder f ca 1520.

Mantalslängden (ML) 1610 innehåller två namn:

sönerna Gudmund (n 1609-1626) och Nils Elofsson ? (Systa resp Norsta (från 1780 Herrgårn.)

Soldatrulla 1627: Nils i Östmansby, i ML 1626-49

1635 Jordeboksränta	dal	öre	pgr	
4 öre oxeskatt	2			
½ öre matgivepgr			12	
½ marker humle		1	4 4/5	
2 dagsverken		12		
2 årliga hästar	1			
2 kungshästar		12	19 1/5	

	3	26	12	1 dal = 32 öre, 1 öre = 24 pgr

RL 1640 Jöns Gudmundsson

Mantalslängden 1641 innehåller tre namn:

Jöns Gudmundsson (Systa n 1641-1668), Nils Nilsson, Per Nilsson (syskonbarn till Olof Olofsson ? i Bössviken). (Darn har tillkommit). (Jöns son Ingemar Jönsson blev bonde i Fölsvik)

Enligt en artikel i Östemtingen 1974 var Bero Ivari (Ivarsson) Phrychius född i Östmansby.

Han var den förste kände innehavaren av tjänsten som sockenadjunkt i Fryksdalens Pastorat på 1670-talet och bosatt på Ulfsbyn i Sunne. Han var gift med Christina Cygnäa. Andreas Frykberg även han präst var hans son. Ref Carlstads Stift Herdaminne del två sid 106 och del 3 sid 61.

RL1643: Nils Nilsson RL1644 Jöns Gudmundsson RL1645: Nils Eriksson

Roteringslängd (RL) 1647: Påvel Jonsson.

I 1647ht13 nämns Pål Jönsson.

RL 1648-49: Per Nilsson (nämnd 1667ht15), i ML 1652-68, g1640

RL 1653: Jöns Gudmundsson (släkt till Olof Olofsson i Bössviken)

RL 1663: Per

RL 1664: Jöns

RL 1667: Jöns Gudmundsson d<1700, Gudmund Jonsson, Lars Persson, Per Jonsson (nämnd i dombok 1664vt54,64,1672ht62, fader Jon Davidsson från Högberg ?)

Var då frälsehemman under Hugo Hammilton.

RL 1674: Gudmund, i ML 1669-1701

På 1670 talet klyvs Darn i två gårdar Söner och Noler Darn (som omkr 1850 uppgick i Herrgårn) och i stället byggs gården Bärjaal.

1688ht50: Gudmund Persson får fasta på hälften av 1/3. (finns bröderna Elof, Jöns o Lar P DB1699vt97)

GMR1689:

- Gudmund Persson hu Marit Månsd fr S Ås 1/6 fader Per Nilsson (1683ht1) Systa
- Måns Jonsson 1/9
- Bryngel Jonsson 1/18
- Nils Gudmundsson 1/9 Herrgårn
- Erik Pålsson 1/18
- Sven Olsson Östman, soldat 1683

ML1690: Gudmund Persson, Nils Gudmundsson, Jöns Persson, Måns Jönsson

DB1693vt4: Nils Gudmundsson (son Måns Nilsson, broder Måns G i Bävik), Jöns Persson

DB1693vt38: Fasta på ¼ för Johan Larsson o hans hustru ... Larsdotter.

DB1694ht105: Jon Svensson köpte 1/36 av Pål Persson

Domboksprotokoll 1701ht88 nämns: Pål Eriksson, Olof Gudmundsson, Gudmund Persson, Nils Gudmundsson (Systa) och Måns Jönsson (syster Gertrud 1704vt30,1705ht13).

ML1710: Johan Johansson, Pål Eriksson, Nils Gudmundsson, Håkan Persson, Olof Gudmundsson.

I domstolsprotokoll 1725vt95, 1734vt133 nämns Måns Nilsson i S Darn (svåger med Nils Svensson i Bössviken). Hemmanet på 1700-talet beskrivs utförligt (7 sidor) i Östämtingen nr 15 år 1974.

Åbor enl DB1731vt99

Pål Eriksson *Herrg*, Johan Johansson, Måns Nilsson och Jon Davidsson *N Darn*

1785 Delning efter Storskiftet [17-ÖSÄ-15](#)

- Lars Månsson f1726 (M-längd 1777 1/6)	160 öre	Systa	nr 1
- Olof Olofsson f1744 (M-längd 1777 6/96)	60 öre		nr 2
- Anders Olofsson f1721 (M-längd 1777 1/12)	80 öre		nr 3
- Per Nilsson f1734 (M-längd 1777 3/16)	180 öre		nr 4

ML1786 Nils Andersson 5/96, Olof Olofsson 3/32, Lars Månsson 1/8, Per Nilsson 3/16, Sold Östman

ML1788 Ulrika Aurivilia brukar

ML1789 Nils A, Nils L, Jon P (son till Per N)

ML1806 Änkefru Helena Fryxell, sergeant Sebastian Wackenfelt, Nils L, Olof O, Nils A

HF 1800-05

- Nils Andersson 5/48	100 ö	nr 1
- Nils Larsson 1/9	106 ö	nr 2 Systa
- Måns Larsson 1/18	53 ö	nr 3
- Jöns Persson 5/48	100 ö	nr 4
- Stenbeck 1/8	120 ö	nr 5 Herrg

HF 1805-10

- Helena Fryxell, änkefru	1/8 (120 ö)	Herrg
- Nils Andersson f1764 ev Olof Olsson f1767	5/48 (100 ö)	
- Nils Larsson f1762	1/9 (108 ö)	Systa

Mantalslängd 1810-20

- Enkefru Fryxell (undantag fr Herrgårn ?)		
- Soldat Östman		
- Nils Larsson f1762	ca 174 öre	Systa
- Olof Olsson f1767	ca 70	Herrg S Darn
- Nils Andersson f1764(hu Anna Jonsd)	ca 104	S darn ?
- Måns/Magnus Olsson f1773	ca 132	N Darn + Bärjgal ?
- Olof Nilsson, torpare		Mossbråten

1848 vid klockarevalet

- Jöns Nilsson	174 öre	16 pgr	Systa
- Olof Olsson f1808 (son till OO1767 ovan)	86	16	S Darn
- Nils Olsson f1784	98	8	Herr
- Olof Jansson f1801	90	8	N Darn
- Kari Olsdotter	30		Bärjgal

480

Skatteförteckning 1853

- Lars Persson	174	16	Systa	C 1:4
- N Melanoz	98	12	Herrg	B 1:3
- Olof Jansson	92	8	N Darn	B 1:3
- Måns Jonsson	84	12	S Darn	D 1:5
- Lars Jönsson	30		Bärjgal	A 1:2

½ Mantal 480

Laga skifte 1861-65 (se karta [Östra Emterviks socken Östmansby nr 1](#))
och beskrivning [17-ÖSÄ-119](#))

Senare 1861 under laga skiftet

- Lars Persson och Jöns Nilsson	168	16	Systa
- Olof Olsson m barn	190	20	Herrg inkl N Darn
- Måns Jonsson sen Nils Ölander	84	12	S Darn
- Jon Fryklund (därefter Asker)	36		Bärjgal

½ Mantal = 480

1879 var det tre hemman och 4 torp med en total areal på 764 tunnland varav 553 skog.

1880 bodde det 57 personer i Östmansby.

1890 bodde det 50 personer i Östmansby.

1900 bodde det 47 personer i Östmansby.

Askersänga

Låg 450 m nordväst om Lillängen i Bössviken "på Östmansbymark".

Markerad med Torp nr 6).

Är med på Laga skiftekartan från 1865 (även byggnad och åker) och kallas då "**Knektengen**".

Finns ej med på karta från 1850 eller 1895 (inte heller något gårde).

Benämndes "Ång till Fölsviks Soldattorp" på äldre kartor (bl a en från 1782 och vid Laga skifte 1839).

Det har legat ett hus där, ett soldattorp som flyttades till Fölsjön och blev Fölsjö-bostället.

Troligen aldrig bebott utan enbart brukad jord till Bostället (Torpnr 1) trots att detta tillhör Fölsvik.

Marken är sen länge överförd till Östmansby och tillhör Herrgården.

Berjjaal

Östmansby 1:2. 36:12 öre skatt, Östmansby nr 4

Finns med på kartan från laga skiftet 1865.

Första ägaren ? Avstyckat år xxxx från xxxxx

Huset på Bärjjaal är till stora delar flyttat dit från Gårdsjö Herrgård, där den stod omedelbart SO om och i rät vinkel mot herrgårdsbyggningen, rättarbostaden, där sist bebodd av en Brolin med familj. Helmer tog också ner stugan i Rönningen i Humletorp, omkr 1937, där han var född och använde timret fom hjälp vid bygget.

1848 Kari Olsdotter

1860 ägdes av en dam hennes dotter som hette Maria (läst i Östämtingen nr 12)

1847-52 enl husf Flyttade 52 till By

Lars Jönsson f1821 21/9 g m Kajsa Persdotter f1820 15/5 i VÄ

Barn: Karolina f1848 15/5

John f1851 3/10

Per August f1856 1/12

Nikolaus f1859 10/12

Inflyttad 1858 från drängarbete i Visterud

Jon Fryklund Persson f1823-09-09, d1892 i Sthlm, g 1856 m Katrina Jönsdotter f 1832 1/6 (från Systa)

Barn: Matilda Katrina f1857 dog 62, Kristina f1859 d1950 i Sthlm 91 år, arbetade hos Nobel i Baku,

Matilda f1862 dog 63, Karolina 1864, Johan Edvin f1867 hade 9 barn.

Fam flyttade 1862 till Bävik och bytte boplats med efterträdaren Asker. Flyttade sen till Sthlm.

Inflyttad 1862 från Bävik

Anders Asker (Jönsson) f1822 1/11 Hustru: Anna Persdotter f1812, †1896 83 år i Smedsby.

Barn: Per Johan Asker f1847 och Maria f1845 som blev g1881 m h-äg Per Sundgren i Fölsvik (Framsta)

Försäkringsbrev från 1863 på 36 öre skatt av Anders Asker omfattar:

- Manbyggnad med näver- o torvtak, 1 vån, 3 rum, L=33 fot, B=22 fot, H=15 fot, värde 500 rdr
- Stall med redskapssjul, loge med tvenne lador, fähus, 350 Rdr
- Lösöre: Spannmål 400 Rdr, kreatur 300, husgeråd 180

1865 vid Laga skift ägde A Asker littera A dvs Bergjaal.

1865 var Anders A även brukare av Jål i Fölsvik enl HFL (efter Nils Olsson Ölander ?)

Försäkringsbrev från 1870 på 36 öre skatt av Anders Asker omfattar:

- Manbyggnad med näver- o torvtak, 1 vån, 3 rum, L=33 fot, B=22 fot, H=15 fot, värde 500 rdr
- Stall, loge med lador, fähus, 300 Rdr
- Lösöre: Spannmål 400 Rdr *OBS inga djur*

1871 var Anders A snöplogfogde för Smedsby. Bodde senare på Kamprobacken.

1874 flyttade bonden Anders A till "där Ner" i Smedsby (som H äg)

1896 omnämns han som handl. i Smedsby (i en bouppt).

Anders var broder till spelmannen Jan Asker.

AA dog 13 juli 1899 i Fölsvik (ev hos sömmerskan Kajsa Olsson f1825 ?) (bouppt 1899H57s381) efterlämnande de 2 barnen, o hus på ofri grund. Det fanns också ett varulager i handelsboden samt många fordringar.

1896 19 jan dog hustrun Anna Persdotter Asker, 83 år (bouppt 1896V85s477) efterlämn. maken Anders Asker och barnen Per Johan f1847 o Maria f1845 g m h.äg Per Sundgren i Fölsvik (Framsta).

Ingen fast egendom.

Handl. Anders Asker, flyttade nov 1896 till Kampbrobacken (Fölsviks Allmänning).

Asker ägde även där Ner 1874-79

1880 Nils Ölander med fam (se S Darn), ägare redan 1877, då köpt av A Asker.

(ägde ett antal år även föräldragården S Darn)

Fam Nils, o dottern Elisabet flyttade till Alster nov 1902 o hustrun Kajsa Boqvist till Dalen som hyresgäst

Familjen flyttade sen till Dalekul i Bössviken 1903

Försäkringsbrev från 1880 på 36 öre skatt av Nils Ölander omfattar:

- Manbyggnad med näver- o torvtak, 1 vån, 2 rum, L=32 fot, B=22 fot, H=13 fot, värde 300 rdr
- loge med lador, fähus o vedskjul, totalt 300 Rdr
- Lösöre: Spannmål 300 Rdr *OBS inga djur*

1900 sålde Nils Ö till Per J enl. Lagfartsboken. Ölander flyttade senare till Bössviken.

1903 inflyttade till Ö-by fam Per Jonsson h.äg från Vitsand m hu o 5 barn

Även änkan Ingeborg Jönsdotter var med

1909 flyttade fam från Östmansby nr 4 till Alster

1903 sålde Per J till Johan Olsson Sandell enl. Lagfartsboken.

1902 sålde Sandell till Maria Jönsdotter enl. Lagfartsboken

1909 sålde Maria Jönsdotter till Olof Henriksson enl Lagfartsboken.

1909 inflyttade från Dalby Karin Persdotter f1866 med tre barn bl a o.ä dottern Jenny f1901

Karin var "genom trenne lysningar" bunden vid Per Persson Kajs som dock 1893 flyttat till Amerika.

1909 inflyttade från Dalby Jennys fader, Olof Henriksson f1866 i Nyskoga m familj, †1954, BU1955s108

1914 fanns här 1 sto, 3 kor, 1 kviga, 2 får, 1 gris, 6 höns,

1924 inflyttade

Johan Helmer Emanuel Johansson f1893-05-10 i Humletorp i ÖU, †1975

g 1920 m Jenny Henriksson f 1901 i Dalby, dog1987

Barn Olov Harry f1920

Anna f1926

Dagny f1930

Helmer köpte boningshuset i Gårdsjö 1940 och byggde upp det här. Timret kördes med häst hit.

Helmers föräldrar var arb. Johannes Olsson från Arvika och hustrun

Karolina Hager Andreasson *1867-06-26 i Sund, †1956-03-21 i Östmansby, BBU1956s164.

Karolina var en tid piga i Mickelstorp samt Rud.

Övertogs 1985 av Anna Magnusson och ägs numera av sonen, Lars Magnusson.

Boa

Ett torp nära Myrhöla.

Bokul

Kan ev vara platsen där Änga legat eller ev. synonymt med Boa.

Bostället (när Kraft), Östmansby Soldattorp, Lövbacka

Betecknas 1:9, 1:10,1:11

Är ej med på kartan från 1895. Benämns Bostället på fastighetskartan.

Soldattorp för Östmansby om 9 tunnland 10 kappland bildat vid Laga skiftet 1865 som allmänning.

Troligen bodde soldaterna vid **Fölsjöbostället eller ev på båda ställena.**

Den sista soldaten Lennart Öman bodde troligen här en tid (soldat 1892, avsked 1920). (Se tavla på Hemb.gården)

1898 fam Molin inflyttad från Gärdet i Fölsvik som arrendator

1904 utflyttade fam till Ljusnarsberg

Friköptes 1910 för 1550 kr och kallades då **Löfbacka**.

Säljare var ursprungsfastigsägarna på 1:3 Herrgårn och Systa.

Köpare var Jan Henrik Jansson f1858 o hu Lena Maria f1863 i Munkerud. Köpehandling se [17-ÖSÄ-AVS374](#)

Fam inflyttad från Ransäter 1910 m sonen Helmer Teofin f1901.

1913 flyttade fam till Ransäter

1914 kom en famlij August Tomsson

1914 fanns på gården 2 kor, 1 gris

1914 föddes Viktor Emanuel av Inga Maria Matsson f1887, g1912 m August Tomasson Afs.äg f1883

1922 köpte Inga Maria Tomasson o Nils Hilding Augustsson enl. Lagfartsboken.

1922 sålde Inga Maria till Jonas Andersson Kraft enl. Lagfartsboken.

1922 inflyttade från Herrgårn (Jonas Andersson Kraft f1846 dog 1923, bouppt 1923s54)

o hu g1893 Kerstin Olsson f1857, †1932-02-20, BU1932s99.

Kerstin har tidigare varit gift med Lars Persson Sandbäck

Barn: Kristina g m Anders Larsson i Storhaga i Ljusdal

Britta Maria Sandbäck f1888 1/8 i Ljusdal

blev 1910 gift på Saan i Smedsby.Bor med Jonas Persson i N Åmberg i Sunne (1932)

Hilda Katarina Sandbäck f 1891 i Ljusdal (Kerstins barn i 1:a giftet) g m Anton Wiklund i Darn.

Bosatt i Tolita. 1932 bor då i N Bondestad i Kil som lärarinna.

Barn f1892-93 som dog 2 år gammal

Britta Kraft f1894 g 1923 m Oskar Reinhold Jansson, bilförare f 1898, de bor 1932 i Karlstad

Barn: Johan Ture f 1923 sålde bussen till H L

Anders Olof f1898-06-25, g m Anna Gullström f1908, bilförare, fam infl. 1934 fr Sunne , †1965

Märta Elisabet f1901, blev g m Rudolf Ringholm i Bävik

1923 dog Jonas

1924 avstyckades även 1:11 om 3,05 ha till änkan Kerstin Kraft för 500 kr.

säljare Nils o Emma Vikberg som då hade köpt Herrgårn. Se ([17-ÖSÄ-AVS376](#))

1927 Änkan Kerstin Kraft Olsson köper ut barnen barnen. Hon bodde ensam 1930.

1935 övertog barnen genom arvsskifte enl. Lagfartsboken. Sonen Anders köper av sina syskon.

Ägs nu av Anders son Lennart Kraft f1932 (Nolbergsviken) †2xx

Barn: Peter, Jörgen, Håkan.

Fosterbarn: Evelyn (mamma till Lotta Karnlind)

Sålde 20xx till Marcus Risberg.

Darn (Söner Darn)

Östmansby 1⁵

Postadr.: Östra Ämtervik.

Areal: Total 62 har, därav 13 åker, 45 skog. Tax.-v. 18.800.

Jordart: Lera. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1840. Ekonomibyggn. uppf. 1935. 2 hästar, 8 kor, 2 ungdjur, 2 svin, 22 höns.

Äg.: Oskar Wiklund f. 11/8 1878. Son till Lars Wiklund o. h. h. Augusta f. Olsson.

Östmansby nr 3, 1:19 om 82:12 skatteören på 61 ha tidigare 1:5 om 84 öre 12 pgr

1:20 blev då sämjodelat

Finns med på kartan från laga skifte 1865.

Läs mer om gårdens historia i Östämtingen nr 15 (1974).

Tvåvånings nattstubyggning från ca 1840.

På mark som tillhör Darn, mellan Langåsen och Ingmarsänga ca 150 m öster Skacksjödalen och ca 400 m norr om Fölsjövägen, byggdes ett torp som aldrig blev friköpt och som fraktades till Darn där det nu är snickarbod.

Darn bildades genom en avstyckning ca 1660 från Härrgårn till Per Jönsson (son till Gudmund på Herrgårn ??)

1 aug 1664 Pers barn Per Persson och system Gertrud Persd. dömda för blodskam

(afflat barn med sin egen syster) och avrättas på Malön samma år, detta blev den sista avrättningen där.

Vilket väckte uppseende över hela Fryksdalen då de vore av god släkt utbredd över hela socknen.

Tredje barnet sonen Jon Persson blev soldat och gick ut i krig för att komma ifrån tråkigheterna.

1687 Jon Persson står som ägare

1715 Jon Jonsson trol nämnd 1706ht106 i så fall måg från Visterud

1750 Olov Nilsson (son i Systa) broder till Måns Nilsson som ägde Systa

1777 sonen Per Nilsson **dubbelt se N darn ang Per N**

1792 sonen **Jan Persson** f1757 (Husf 1800-05 Ö nr 4 om 5/48=100 öre)

g m Anna Elofsd. f1764

Barn: Britta f1787 21/2, Nils f1791, Olof f1794, Elof f1797, Jon f1799

1800 Nils Andersson f1764 d1819-09-19 (Ö nr 1 om 5/48 ca100 öre enl husf 1800-20), BU1819s1793

g m Anna Jonsd. f1755, d1825 76 år av Förgiftning

1820 ägde enkan Anna Jonsdotter enl mantalslängden **trol S Darn** om ca 104 öre

1821 Sven Persson f1788-04-03 övertog änkan o stället. Var husbonde 1821. Infl från S Ås 1821

Hustrun Anna Jonsdotter †1825-11-27, BU1826s575. Sven var då fjärdnings- o danneman.

Alternativ till ovanstående enl RK-artikel i Östämtingen nr 15

1689 Bryngel Jonsson (då 1/18 mtl)

1703 Johan Johansson fr Gunnerud (äger även 1740, ägde enl domboken 1/18 av 1/6) d1750 17/2 (78 år)
Johan g m Marit Månsdotter d1720 (36 år).

Barn Lars f omk 1704. Övertog gården omkr. 1741.

Karin f1709 19/8 g 1741-12-27 m Måns Persson i Grava i VÅ Barn: Ingeborg: f1742 19/2
Nils f1715 12/1

Ingeborg Johansdotter f1712 g1740 m Olof Olofsson från Hedegården ÖUBarn: Måns f1741 30/9
Annika f1718 12/5 d1731 (23 år)

Johan omgift 1720-12-28 m Kerstin Bryngelsdotter (dotter till Bryngel Jonsson ovan)

Barn: Britta f1722, **övertog gården** senare, d1798 (76 år)

1741 Lars Johansson (sonen ovan) g 1734-12-29 m Marit Olsdotter fr Fölsvik, hon dog 1741 (32 år)

Barn: Johan f1735 25/9

Omgift 1743-12-26 m änkan Marit Persdotter i Gunnerud. De bosätter sig i Gunnerud.

Anders Olofsson står även på Herrgård

1744 Johans dotter Britta g 1743 m **Anders Olofsson** f1721 från Gunnerud. (gården var då på 1/12 mtl)

Anders d 1800 10/5 78 år av Bröstsjuka

Barn: Olof f f1744 20/9 g m Maria Persdotter f1747

Bryngel f1746 18/9 till Munkebacka omkr 1790

Britta f1753 9/9 g m Nils Persson i Östmansby Husf 1810 bor de i **Östmansbybråten**

Nils f1755 29/12 dog ung

Kerstin f1759 13/11

Nils A f1764, enl hfl, fb saknas

1785 Nils Andersson f1764 d1819 g m Anna Jonsdotter f1755 (gården Ö-by nr 1 då 5/48 mtl sen 1803 7/96)

1802-1830 Husf inflyttade 179x från Sunne till 5/48 mtl

Olof Olsson f1767 d1833-03-28, BU1833s1851 med bl a fast eg. om 73 öre

g m Karin Jonsd. f1770 i Sunne, d1848

Barn: Kerstin f1801(fl 33 till Smedsby),

Karin f1804(fl g m Olof O f1794 Tomta t Båvik 30), fam åter till Ö-by 1833 **valt ?**

Nils f1806 d1813

Olof f1808, övertog

1831-53 Husfl

Sonen Olof Olsson f1808 20/10, nämndeman 1837, d1851 "utfattig".

omg 26/12 1838 m änkan Kerstin Larsdotter f1814 28/6 i Sunne, utflyttad till Kil 1873

Olof var tidigare g m Katarina Jönsd. f1802 12/4 5/1 i Gunnerud, †(i barnsbörd) 1837 5/1. BU1837s403

Olof dog "utfattig" 1851, **var då ägare till 36 öre dvs Bärjäl enl hfl**

Barn: Jöns f1833 2/6 (från g1)

Karin f1837 5/1 (från g1)

Olof f1839 27/4, d1909 i X-län

Lars Olsson f1840 19/12, d1917 i S Ås

Kerstin Olsdotter f1842 14/8

Maria f1844 7/7, d1919 i Boo (AB)

Nils f1846 26/5 dog 1847, bodde i Stockholm

Anna Katrina f1849 4/9 dog 1851

Styvson (Kerstin Larsdotters) Olof Olsson f1836 24/5 i Sunne. Bosatte sig i Vävartorpet i Gårdsjö.

Barnen antog efternamnet Dalin (troligen efter Darn)

Kerstin L gifte sen (3:e gången) om sig med lösdrivaren Petter Bengtsson f 1810 från Väse.

De fick sonen Nils Pettersson 1856 och 1860 dottern Karolina Pettersson f i Askersby.

Infl 1847 från Prästbol

1854 Måns Jonsson (styvfader till Nils Ölander) f1797 änkl. 2/3 1877,

maka Karin Olsdotter f1804 6/5 i Östmansby (ägde 30 ö i husf 41-46)

Barn: Nils Olsson f1828 29/12 (hennes)

Olof Olsson f1832 21/2 (hennes) dog 1848

1864 Nils Ölander (se Bärögårdet)

Nils Olsson Ölander f1828 20/12 omgift 1873 6/1 m hush Kajsa Boqvist f1826 18/8 fr Östervik, Varnum

gift förut 1860-04-09 m Kajsa Nilsd. f 1836 27/10 från Berga i VÅ

(Nils Ö med föräldrar bodde tidigare på S Darn)

Samtliga barn är från Nils första gifte

Barn: Klara Josefina (Betty) Ölander f1862-08-21, barn Ingeborg, dog 1903 i Karlstad, 40 år
Emma Katrina f1863-12-22, flyttade 1898 till Karlstad, åter 1900
Oskar Nikolaus f1866-01-08; konfirm 1881, emigrerade till Amerika 1892
Anna Maria f1867-12-23 i Östmansby, dog 1885-08-21
Elisabet f1870-04-22, halt, blev bosatt i Bössviken

1870 31 juli avled Kajsa Nilsson (bouppt 1871H6s933) efterlämnande maken Nils Ölander och de 5 barnen.
Fast egendom var 24 öre skatt i Berga i VÄ (hustruns hemarv efter modern Katarina Larsdotter)

Försäkringsbrev från 1872 på 84 öre skatt av Nils Ölander omfattar:

- Boningshus med spåntak, 2 vån, 7 rum, L=40 fot, B=24 fot, H=25 fot, värde 1500 rdr
- Stall, ladugård, loge med lador, magasin, får o svinhus, vedskjul, totalt 1020 Rdr
- Lösöre: Spannmål 800 Rdr, kreatur 500, åkdon 250, husgeråd 750

1873 vid brandsynen ägde Nils Ölander.

1877 2 mars avled Karin Olsdotter (bouppt 1878V40s797) och efterlämnade maken Måns Jonsson ,
de hade inga barn men hon hade varit gift förut och hade då **sonen Nils Ölander** f 1828
Hennes far Olof Olsson avled 1847 (51 ?), en syster hette Kerstin Olsdotter, en broder Olof Olsson,
modern Karin Jonsd. F1770 som dog 8/4 1848.

Hon ägde fast egendom med 84 öre 12 pgr.

1846 gjorde hon boskillnad med unge Olof Olsson i Båvik/N Gunnerudstorp

1880 ägde Nils Ö både Darn o Bärggärdet

Försäkringsbrev från 1883 på 84 öre skatt av Nils Ölander omfattar:

- Boningshus med spåntak, 2 vån, 7 rum, L=40 fot, B=24 fot, H=25 fot, värde 2000 rdr
- Stall, ladugård, loge med lador, magasin, får o svinhus, vedskjul, klensmedja, totalt 1670 Rdr
- Lösöre: Spannmål 800 Rdr, kreatur 500, åkdon 250, husgeråd 750

1890 sålde Nils Ö 84 ö 12 p till Lars W enl. Lagfartsboken.

Undantog lägenhet om 14 t-land 26,4 k-land som ev. S Mossbråten el. Soldattorpet.

Nils blev efter hustruns död begiven på starka drycker och tvingades därför att sälja gården
och senare även Berjaal.

1890 Lars (Nilsson) **Wiklund** f10/8 1839 där Sy i Nolbergsv., d 26/2 1925, BU1925s8.
g 25/3 1878 m Emma Augusta Olsdotter f 16/9 1854 i Ekshärad d 29/3 1908

Barn: Elin Maria f1874-10-02, d1883

Nils Oskar f1878-08-11, byggnadssnickare/byggmästare, han var blind på 1950-talet,
†1960-05-18, 81 år, BU1960s249

Hulda Elisabet f1878-08-11, tvilling, †1960-11-11

g 1901 m Nils Adolf Östlund f1873 från d Öst i Fölsvik, skild 1926

fick 1900-09-28 o.ä. sonen Erhard "sinnesslö", †1946-01-10, BU1946s63

1910-03-22 sonen Nils, †1990-10-15

Gerda Teolga f 9/7 1882 , hemmaboende ?, d 13/12 1905, ogift

Anton f1884 d 26/2 1970 g m Hilda Sandbäck f 10/1 1891 i Ljusdal d21/1 1982. De bosatte sig i Tolita.

Hilda var dotter till Kraft på Bostället.

Milda f 13/4 1889, flyttade 1907 till Kristina förs i Gbg, g Bergqvist i Hagfors, änka 18/9 1977, dog 22/3 1978

Lars Wiklund var son till Nils Olsson i Nolbergsviken (dog 24 aug 1896, bouppt 1896H60s367) .

1910 inflyttade från Ljusdal till Östmansby nr 1 lärarinnan Hilda Katarina Sandbäck f 10/1 1891

1912 flyttade hon till Hamrånge

1914 i feb flyttade Nils Adolf till Brännkyrka i Sthlm som snickare (återvände troligen aldrig), han dog 1946

1914 fanns här 2 ston, 8 kor, 4 kalvar, 5 får, 1 gris, 4 höns. 62 ha varav 49 skog

1925 **Anton Wiklund** H.äg genom köp enl. Lagfartsboken.

1933 Nils Oskar Wiklund H.äg., vid jordbruksräkningen 1944 fanns endast hästredskap.

Nils Östlund f1910 d1990 g 1952 med Margareta Östlund f1920 från Bössviken, distriktssköterska
Ägs numera sen 1987 av dottern Margaretha g m Ingemar Kvarnström i Mickelstorp

Bostället Soldattorpet vid Fölsjön (Sjötorp, Sjösta, Östmansby Allmänning)

Ligger vid östra kanten av Fölsjön. Östmansby nr 5. Torp nr 4. Ev 23 + 14 tunnl. 26.4 kappl.

Knektboställe för Rote nr 6 Östmansby, Örbäck och Mårbacka.

Knekten flyttade aldrig dit, antagligen för att det låg alltför avlägset.

Är med på Laga skiftekartan från 1865. Med på karta från 1895 "Bostället S.T."

Avsöndrat från 1:2-5 redan 1879 med drygt 7 ha och med regnr Östmansby 1:8.

Läs mer om indelta soldater i Östämtingen nr 4 (1968)

Generalmönsterrullarna från 1683- framåt finns korpralen Sven Olsson Östman. Han fick avsked 1697.

Soldater (efterträdde varandra) (bodde de här ?) Torpnr: VÄ-00-0075

1630 Per Nilsson soldat (dräng)

1774 (Hfl) Börjer Östman *1747 gm Margareta Elofsdotter *1742. Barn: Maria *1770, Katarina *1773

Lars (Gunnarsson) Östman f1766 Antagen 1791, kvar 1809, gift

Lars Gudmundsson Östman d omkr 1820, BU1820s2107,

hustru Marit Svensdotter f1761 d1808 ?, (Hf1800-05)

Barn: Sven f 1804-08-23 vid Fölsjön

g441226 Karl Östman soldat Östmansby Ingeborg Matsdotter piga Västegård

Lars Alfred (Jansson) Öman f 7/4 1878, soldat nr 6, antagen 1895, avsked 1897, flyttade till S Ås 1895, till Degerfors 1897

Oskar Mauritz (Larsson-Dalin) Öman f 28/1 1876, antagen 1897, avsked 1899

Leonard (Olsson) Öman f 17/11 1879 i Ransäter, inflyttad 1892, antagen 1899, avsked 1920

Enl Husf 1826-30 bodde på "Bostället" .-klsson f 1784 8/10 g m Lena Kajsa Jonsd. f 1788 9/4

1838 blev soldatänkan Kerstin Christoffersdotter rotehjon

1861-65 bodde en Stattorparfamilj (infl 1861 fr Arvidstorp) Nils Larsson f1814 m hu Kajsa Persdotter f1818

Barn: Katrina f1843, nils Magnus f1854, Lars f1858, Johan Alfred f1862

Fam. flyttade 1876 till Bonäs.

1865 (troligen minst 10 år tidigare)

rsson (ev f1846 g m Ulrika Matilda Månsdotter f1851 o son Lars Wilhelm f1878)

(Ulrika med barnen, även Alfred f1893 bodde som änka och h.äg år 1900 på Fölsvik nr 4 (där Öst).

Där bodde då också svärmor/änkan Maria Nilsson f1821)

1879 friköpte Olof Hansson Westlund det gamla soldattorpet. Skedde redan 1858 enl. Lagfartsboken.

1895 köpte Maria W halva fastigheten om 14 t-land 26 k-land enl. Lagfartsboken

1898 köptes stället av Herman Westlund av sin mor änkan Karin ([17-ÖSÄ-AVS373](#)).

Avs.äg. Herman Westlund f1874 och (Karo)Lina Eriksdotter f1867. g1898 (se även Dalen)

Barn: Johan Hugo Johansson f1891 6/2,

Fritz Efraim Johansson f1892 25/5,

Sigurd Emanuel Johansson f1894 7/10

alla före äktenskapet

och med Herman:

Olga f1898 i Fölsvik nr 11 †1900 (står Näveränga) på Herman och nr 2 på Lina

Hilma Elisabet Westlund f1900,

Hanna Karolina Westlund f1902

Jenny Maria f1904

Axel Julius f1906

Olga Teresia f1909

Fam flyttade sen till Gubbfalet 1919

Enl utflyttningsboken 1916 flyttade fam till Sunne.

1914 hade Herman Westlund 1 häst, 2 kor, 2 grisar (ev på Näveränga)

1919 sålde Herman W till Johan Alfred Westlund enl. Lagfartsboken, 14 tunnl. 26,4 kappl...

1899 inflyttade från Älvbäck till Östmansby Soldattorp

Soldaten Lennart Olsson Öman f1879-11-17 i Ransäter som utfl till Agnered 1917 .

(se även Smedsby o Kamprobacken).

Medflyttande föräldrar

Olof Olsson f1836 i Sunne d1904-03-16 och hustrun g1862 Kajsa Persdotter f1840 i Sunne med sonen

Barn: Johanna Olivia f1885-06-19

Maria f 1876-05-05

1920 flyttade Kajsa till Smedsby nr 10 till dottern. .

1921 inflyttade från Gräsmark

Martin Olsson f1879 hu g1907 Elin Viktoria f Andersson 1885

Barn: Ossian f1907, flyttade till Stockholm

Ingvar f1910, till Nykroppa

Gustav Yngve f1912

Nils Allan f1914

Elna f1917

Olle f1921, till Nykroppa

Ellen Birgit f1923 , dog ung ?

I Östemtingen nr 40 omnämns Ossian och Gustav då de deltog i en skidtävling.

1939 flyttade

1934 Ny ägare till 1:8 Jöns Andersson o Johannes Hedström enl. Lagfartsboken.

1935 lagfart genom köp för Hjalmar Östlund 1942 Berta Karolina Östlund

1939 tröskade man här för sista gången enl. Verner på Måsen.

1951 Allan Östlund, Fölsvik, köpte marken. Och ägs nu av dottern Anna Feltenmark.

Stugan togs ner 1941 och finns nu som fritidshus vid Skivtjärn i Deje. Uthusen i Stora Bonäs.

Stor källarruin finns väster om vägen.

En uppgift finns att torpet aldrig varit bebott av Östmansby-soldater.

Darn (Noler Darn)

Det ursprungliga Darn delades i två delar (Noler och Söner) omkring 1670.

Omkring 1850 uppgick Noler Darn i Herrgårn.

Vid samma tid bildades i stället Bärjjaal.

Finns med på kartan från laga skifte 1865 (även byggnader).

Låg nordväst om nuvarande Darn. (S om Hörningen)

Läs mer om gårdens historia i Östemtingen nr 15 (1974)

Betecknas 1:3

1686 Måns Jönsson

1706 Håkan Persson f ca1669 d1732 5/8 (63 år), måg från Fölsvik g m Britta Månsd. f ca 1682 d1743 29/4 (61 år)
(Håkan var son till Per Nilsson i Fölsvik o Gertrud Jönsd. f ca 1639 i Högberg)

1708 9/2 föddes Britta H g1736-11-08 m Olof Nilsson fr Svenserud

Barn: Nils f1741-12-02, Britta f1752-01-28, Håkan f1745-03-12, Olof f1748-05-14 alla i Ö-by

1710 28/7 föddes Katarina g17391226 m Nils Olofsson soldat i Västmyr

1740 ¼ föddes Karin av Soldat Nils Olofsson Ingfält/Katarina Håkansdotter (trol *1710-07-28 †1788 75 år)

Faddrar: Olof Nilsson o Britta Håkansdotter

Karin d1817-11-03 i N G-torp, gift m Måns Arvidsson 1731-1811 i Norra Gunnerudstorp

Barn: Margareta Månsdtr 1761-07-01 -1790

Maria Månsdtr 1773-05-08

1712 1/11 föddes Margareta H

1715-06-27 föddes Karin, tvilling, g 1740-12-28 m dr. Nils Nilsson i S Ås

1715 27/6 föddes Annika H, tvilling g1747-07-11 m Lars Svensson Smedsby d Väst

1718-04-25 föddes Kerstin ev g1745-12-26 m dr. Nils Månsson i Svenserud

1725 9/4 föddes Måns Håkansson g 1756-03-28 m Margita Svendsdotter Smedsby

Marit Håkansdotter g1750-11-18 m Erik Larsson änkling i Mickelstorp

1733 dottern **Britta** Håkansdotter f1707 (d1786 79 år)

g 1728-01-01 m Jon Davidsson fr S Ås, d1735 22/2 (47 år).

De fick1730 19/6 **dottern Margareta**

1732 2/12 föddes Kerstin

Britta gifte 1736-11-07 om sig med Olof Nilsson från Svenserud f1705 (trol d1790 84 år) och fick barnen

1736 25/12 föddes Katarina

1738 9/12 föddes Jon

1741 2/12 föddes Nils

1745 12/3 föddes Håkan

1748 14/5 föddes Olof
1752 28/1 föddes Britta

Se fliken *Domboksutdrag* om Jon Davidsson.

jfr S darn = samma

1761 **dottern Margareta** Jonsdotter f1730 g m **Per Nilsson** f1734 (h.äg 1774-85 av Ö nr 4, ägde vid storskiftet)

De fick barnen:

Nils Persson f1755-09-15 (kom till Östmansbybråten),

Jon Persson f1757-02-27, **övertog (äg enl hf 1800 nr 4 om 5/48=100 öre)**

Marit Persdotter f1761-02-17 fl ev till VÄ

1790 sonen **Jon Persson** f1757 g m Anna Elofsdotter f1764

De fick barnen Britta f1787, Nils f1791-09-09, Olof f1794, Elof f1797 (Frykman d1880), Jon f1799

Ny ägarläkt

Husf 1815-30 Infl när/från ? **ägde 132 öre**

Måns/Magnus Olsson f1773-04-01 ev 03-26 där Öst i Bävik g m

Kajsa Lundell f1797, infl 1813 från Sunne som jungfru åt Fryxell

Barn: Jan Magnus f1814-10-11 d1819,

Karolina f1816-03-06 d1819,

Karolina f1820-04-14,

Olle Magnusson f 1823-08-30 (*står Darn i FB*)

Karl-Johan f1828-03-14

Fam flyttade 1830 till Östra Fågelvik

Husf 1826-46 var **bor Anders o hans bror tidigare, de är ju födda i Ö-by**

Anders Olsson f1779 27/6 i Östmansby d 1847-12-05 g m (pigan) Maria Persdotter f1782 12/9 i S Ås 1846s859 bouppteckning efter Marja Persdotter hustru till Anders Olsson. Hon dog 16 juni 1846.

Fast egendom saknades. Hade 1 ko och 1 får. Inga skulder eller fordringar.

1848s1817 bouppteckning efter Anders Olsson som efterlämnade brodern Jan Olsson i Östmansby

Och i boet fanns endast gångkläder upptaget. Boet uppgavs av brorsonen Nils Jansson i Östmansby.

Anders föräldrar var Olof Andersson o Maria Persdotter (enl födelseboken 1779)

Husf 1841-46 infl 45 fr Smedsby äger 79 ö 16 p (övertog av Anders Olsson)

Husf. 1847-53 Eg till 90 öre 8 p

Olof Jansson d ä. f1801 3/9 i Smedsby g m Anna Larsdotter f 1810 8/8 i S Ås,

Barn: Jan f1832 21/10 i Smedsby

Kajsa f1835 12/5, blev "å församlingen skriven" 1896 som sömmerska, frånskild

Karin f1837, g 1867 m snickaren Gustaf Adolf Hagberg f1845 fr Sthlm, flyttade till Sthlm 1868

Maja f1840 1/9 dog 1844

Anna f1843 11/5 i Smedsby

Lars f1845, flyttade till Östersund 1866

Nils Olsson Östlund f 1848 4/11 flytt 1877 t Sthlm som möbelsnickare,

är nämnd i Berndt Janssons bok

Malvina f1854 9/7

Fadern Enk Jan Olsson f1775 23/9 i Östmansby och sonen (Olofs bror) Nils f1810 26/6 i Smedsby

Fam flyttade (troligen) till S Mossbråten 1854. ??

Ingår numera i Herrgårn.

Finns med på Laga skiftekartan 1865.

Det finns ingen bebyggelse på Historiska kartan från ca 1880.

Herrgården

Östmansby 1^a, Herrgården

Postadr.: Östra Ämtervik.

Areal: Total 123 har, därav 17 åker, 106 skog.
Tax.-v. 24.900.

Jordart: Lerbl. mylla. Skogsbest.: Barr- o. lövskog.
Manbyggn. uppf. 1686. Ladug. uppf. 1927, övr. ekonomi-
byggn. omkr. 1875. 2 hästar, 10 kor, 2 svin, 18 höns.
Gården kom till släkten 1944.

Äg.: Oskar o. Gustav Nygren f. resp. 1897 o. 1900.
Söner till Nils E. Nygren o. h. h. Emma f. Olsson. O. N.
gift 28 med Vändla Larsson f. 01. Barn: Ingrid f. 30,
Astrid f. 36. G. N. gift med Alma Jonsson f. 02. Barn:
Allise f. 33.

Härrgård hette från början troligen Norsta. Läs mer om gårdens historia i Östämtingen nr 15 (1974)

Finns med på kartan från laga skifte 1865.

1:3 om 125 ha sämjodelades upp på 1:17-18 1977. 1:18 är Snara

Östmansby 1:17 om 189:8 skatteöre var ursp 98 öre 8 p o N Darn 90 ö ??? Östmansby nr 1

Det finns en märkning "1686" i en takstol på timmerväggen på bostadshuset som uppfördes då.

De äldsta stockarna finns i västra gaveln på övervåningen. De stockarna är huggna i ändarna, således ej sågade och har hål för transport.

15xx **Gudmund f ca 1490** (Han ägde hela Östmansby)

15xx **sonen Peder Gudmundsson f ca 1520** (ägde hela Östmansby)

15xx **sonen Gudmund Pedersson f1544** (Han ägde hela Östmansby)

(systemen Sigrd Pedersdotter f ca1548 var gift m Olof från Torsby i Sunne o deras son Olof
Blev förste bebyggare i Bössviken)

1645 sonen Nils Gudmundsson f1576 (brodern Gudmund ägde Systa) brod. Peder f1580 ägde Darn),

166x sonen Per Nilsson (som avstyckar Darn till en Per Jönsson ev mågen till Nils)

1677 sonen Erik Persson /Pålsson

(dotter Marit Eriksdotters vars dotter-dotter-son-son blev ägare 1876 dvs åter till släkten)

1697 äger Eriks änka Britta tillsammans m barnen (trol f1708 d 1783 20/1)

En dotter hette Kerstin Eriksdotter som blev utlöst av brodern Pål (1730vt61).

Kerstin E var troligen gift med Nils Olofsson i Fölsvik, se 1707vt117

1715 sonen Pål Eriksson d1734 29/10 (62 år) g m Karin Olofsdotter från Fölsvik d1741 5/3 (67 år)

Barn: Britta Pålsson (trol d 1784 76 år)), gifte sig 1728-01-01 med Pål Jönsson i Rud

Ev omgift 1756-07-25 m Per Olofsson dräng i Östmansby

Kerstin Pålsson d1710 3/3, som vid ht 1748 dömdes ogifta till böter för andra resan lönskaläge.

Margareta Pålsson d1712 1/11

Karin Pålsson d1715 19/7, bodde gift 1741 i Ö-by.

g391228 med Olof Nilsson dräng Gunnerud

Se rubriken **Domboksutdrag** nedan där Pål Eriksson är omnämnd.

1750 Pål's änka tills. med mågarna Anders o Olof Olsson

1764 Anders o Olof Olsson

Husf 1774-85 (Ö nr 2) **Olof Olsson** f1744-06- ev i Sunne g m Katarina Månsdotter f1749

Barn: Per f1771, Maria f1774, Britta f1776, Katarina f1778-11-27

Husf 1774-85 (Ö nr 3) **Anders Olofsson** f1721, danneman, †1800-05-10, 78 år (VKBR) **se S Darn**

g1744-01-01 m Britta Johansd. f1722 † BU1792s1019

Barn: Olof A-son f1744,

Bryngel f1746,

Maria f1747,

Britta A f1753, g m Nils Persson f1755 på Ö nr 4, de bor på S Mossbråten

Nils f1755

Kerstin f1759,

Nils A f1764, enl hfl, saknas i fb

se S Darn

I en artikel i Värmlands Anor nr 4-2008 omnämns "sinnessvage" Bryngel Andersson född i Östmansby 1746-1816 och som sen som flyttade till Munkebacka.

1788 Ulrika Aurivillia änka efter prosten Johan Fryxsell i Sunne som dog 1786, köpte 1788 Herrgård där hon bodde till 1792 då hon flyttade till Ör i Dalsland.

Enl Husf 1800-20 på Ö nr 5

1792 Helena Fryksell f1749 g m kapten von Wackenfelt från Wästgård. Hon dotter till prosten Fryksell i Sunne. Dottern Helena bodde kvar som änka till 1818 då hon flyttade till Frykerud.
(mer om detta i Östämtingen nr18 (1977))

De gamla ägarna undantog en del av egendomen som bebyggdes. **Vart ?** trol N Darn
1805 7/10 dog Kamrerare Fredrik Fryxell f 1724, 81 år av Slag, begr 17 okt i ÖÄ.

1793 Samuel Georg Gråberg f1747 m hustru nr 3 Maria Olofsdotter Vigelia f1747

1795 Adolf Fredrik **Stenbäck** f1769 (äg 1800 enl hf ö nr 5 om 120 öre), flyttade till Frykerud före 1805
g1798 m Magdalena v. Wackenfelt f1774 i Wästgård
Stenbäck omnämnd i en artikel i Östemtingen 1974.
Barn: Karl f1798-01-27, Jan Anders f1800-11-27, Katarina Maria f1802

1819 Magnus (Måns) Olsson f1773-03-26 g m Kajsa Lundell f1797. ref rk
Barn: Karolina f1816 d1819, Jan Magnus f1817-00-17 d1819-09-14, Karolina f1820-04-17, Olof f18230830

1815-30 Husf Inflyttad fr Sunne 1820

Nils Olsson f1784 16/12 g m Kerstin Svensd. f1790 2/10, †1844
Barn: Olof Nilsson f1815 2/10 (fånig) , Pär f1819 17/7(fånig) , Kajsa f1826 5/10

1845 s1965 bouppteckning efter Kerstin Swensdotter (dog okt 1844) som efterlämnade
maken Nils Olsson f1784 i Sunne
och tre barn sönerna Olof (f1815 dog 1849) och Per f1819 som båda var sinnessvaga samt ogifta
dottern Kajsa f1826 alla omyndiga.
Barnen omnämnda i sockenstämmoprotokoll 1849. (ÖÄ Kl:6 sid13)
Fast egendom: Hade jord i Bråttorp och Vastansjö samt även i Östmansby (21 öre + 44 öre)
Hade 1 häst 4 kor 1 kviga, 1 kalv, 4 får, 1 bagge, 2 ungsvin
Hade fordringar (reverser från 20 personer mest grannar på totalt 1500 och skulder till 22 personer
på totalt 1040 Rikstaler banco)
Husf 1841-53 ägde Nils O 80 öre ??? Nils O ovan sålde Herrgården till Melanoz

1849-55

1849 inflyttade torparsonen från soldatbostället i By-Säljvåln äger 98 öre 8 p
Nils Olsson Melanoz f1820 13/4 i By-Säljvål, klockare 1848, dog 1912, 92 år,
g 1845 m Katarina Nilsson f1821-11-21 i Bonäs (där Nol)
Barn: Ida Wilhelmina f1846 24/10 död 1908, småskolelärarinna
Kristina Fredrika f1849 17/9 död 1877
Sofia Aurora f1852 12/9 i By, död 1931 g m Lars Olsson i Visterud, lärarinna bl a i Bonäs, Skacksjö
Maria Ulrika f 1855 död 1931 Hushållerska, bodde i Sunne sen Visterud
Nils Arvid f 1859 död 1914, ogift, hade o ä barn, historier om hans eskapader med "Krösa" vid Kattberget"
Oskar Alfred f1865 död 1926 adjunkt i Falun g m Florence Johnsson England
Johan Nilsson f 1862 utom äktenskapet m pigan (ett barnbarn heter Bertil Nilsson har skänkt saker till Hbf)
Redan 1837, som 17-åring var han skollärare för ambulering skolan, 6 veckor, på Myrbråten i Fölsvik.
Ännu 1865 innan skolhuset i Fölsvik var byggt höll han ambulering skolan ex gammelstôga i Systa i Östmansby.
1859 begärdes Melanoz i personlig konkurs (och de hade auktion på lösöret 1871 i By).
Se artikel om Nils Melanoz i Östemtingen 1970-nr 8, 2004-nr45.
Det tagna namnet Melanoz lär betyda Svartengren på hebreiska.
Fam. Melanoz flyttade till By 240 öre som å.bonde.

1855-76

Olof Olsson, f1815 30/9 byggmästare. Han var 1842 ledamot i brandstodsbolaget o ev nämndeman.

1856 var Herrgårn "husförhållsställe".

1859 s791 bouppteckning efter Britta Larsdotter f1816 dog 1858 hustru till Olof Olsson f1815 i N Ås

Barn: Kajsa f1841,
Olof f1843 åkte till Amerika 1868,
Matilda f1852,
Augusta f1855

Fast eg.: 190 öre 20 pgr i Östmansby samt 1/3 i Nybacka Husbehovssåg och Tullmjölkvarn.
De hade 2 hästar, 8 kor, 10 får, 2 baggar, 4 grisar

Behållning i boet 6128 Riksmynd

15/5 1859 gifte Olof Olsson (44) om sig med mamsell Birgitta Katrina Söderlund f1834 i Uppland ,
som var examinerad barnmorska

De fick barnen:

Annatolius f1859,

Martin f1861,

Amalia Maria f1863,

Hildegard Katarina f1865,

Julia Kristina f1866,

Bror Anders f1870,

Kuno Filip f1876

Försäkringsbrev från 1859 på 191 öre skatt av Olof Olsson omfattar:

- Manbyggnad med näver- o torvtak, 1 vån, 6 rum, L=30 aln, B=16 aln, H=10 aln, värde 2000 rdr
- Stall och magasin, kalarkammare, loge, loge, ladugård, får o svinhus, körhus för tröskverk, brygghus, smedja, totalt värderat till 2070 Rdr
- Lösöre: Spannmål 1000 Rdr, kreatur 300, redskap 100, husgeråd med tröskverk 800

1866 sålde och avstyckade Olof O torpet Norra Mossbråten för 900 Rmt. ([17-ÖSÄ-AVS371](#)).

Familjen flyttade 1876 till Prästbol. (1876-01-01 var de faddrar vid dop i ÖÅ kyrka, han var då H.äg i Ö-by)

1873 vid brandsynen ägde Olof Olsson, 190:20 öre skatt

Byggmästare Olssons andra hustru ödelade hans förmögenhet så att man måste sälja gården 1876. Hon hade ursprungligen kommit till gården för att sköta Olssons sjuka första hustru, när denna dött blev "sköterskan" husmor på Herrgårn.

Hyresgäst på 70-talet var Sergeanten Johan Persson Dahlgren f1849-12-22, jämte mor och två syskon.

1877 inflyttade från Stavik, ditflyttad 1874 från N Gunnerudstorp

1876 köpte **Jöns** (Elofsson) **Nordqvist** f1830 2/9, 190 ö 20 p

g18600901 m Brita Magnusdotter, f1833 20/11 Smedserud i ÖU , 190 öre 20 pgr

(säljare var Olof Olsson då i i N Gunnerudstorp)

Tre av deras söner och en (Teresia) utvandrade till Amerika.

De blev där rika tack vare gruvindustrin..

(läs mera i Östämtingen nr 23 (1982). Jöns var fattigvårdsföreståndare för rote nr2.

Nordkvistsläkten kom från där Fram i Norra Gunnerudstorp och var av adelssläkt.

Jöns far hette Elov (Olof) Jönsson *18010919 i N G-torp

g ca 1820 m Anna Nilsson *17941005 i Bogerud

(Annas fader Nils Larsson f1749 i Visteberg)

1878 den 8 dec avled Jöns N (bouppt 1879V58s1483) efterlämnande makan **Britta Magnusdotter** samt barnen

Erik Magnus Nordqvist f1861 26/6, **övertog** hemmet, d1914 27/3

Nils **Ludvig** f1863 30/6 (sinnesslö, idiot), d1937 6/9 i Lund,

ogift, "postiljon", bodde i Sjöhamen, BU1837s985

Oskar Nordqvist f1865 31/7, åkte till Amerika 1888 d1928 1/7, hu Ada Lindvall f1871 d1936,3 barn

Johan Henrik f 11/9 1867, åkte till Amerika 1887, 3 barn

Kristina Teresia f1872 28/7, åkte till Amerika 1889 6 barn

Albin Teodor f1875 20/9, åkte till Amerika 1892, 4 barn

Fast eg.: 190 öre 20 pgr (köpt 1876). Britta ärvde 98 ö 15 p och barnen 15 ö 8 5/6 p vardera.

(Jöns hade en bror Nils Nordqvist i Vestmyr)

Djur: 1 arbetshäst, 1 tämjunge, 5 kor, 6 kvigor, 1 tjurkalv, 1 gris, 12 får, 1 gumse

Försäkringsbrev från 1881 på 190 öre skatt av änkan Britta Magnusdotter omfattar:

- Manbyggnad med spåntak, **2 vån, 7 rum**, L=60 fot, B=32 fot, H=20 fot, värde 2300 rdr **OBS!**
- Stall med stall o magasin, brygghus, loge med lador, ladugård, rågloge, svin- o fårhus, värde 2100 Rdr
- Lösöre: Spannmål 900 Rdr, kreatur 400, redskap 100, husgeråd 900

Änkan Britta gifte 1880-05-13 om sig med Lars Johan Jonasson f1855-08-23 i Kil.

Makarna och sonen Ludvig bosatte sig i XX. Mannen reste sen 1887-04-04 till Amerika ensam

och Britta och Ludvig flyttade då tillbaka till Herrgårn.

Affärsverksamhet av hyresgäster. Affären var i ett rum på nedre botter mitt emot hallen.

1881 inflyttade Handl. Anders Niklas Hagberg från Sunne. Flyttade med hustrun till Karlskoga 1882.

1882 inflyttade Hustrun Hilma Fredrika Hagberg född Rundberg från Filipstad
Försäkringsbrev från 1882 av A N Hagberg i byggnad ägd av Britta Magnusdotter avseende
Lösören för 1800 Rdr
1889 vid brandsynen ägde A N Hagberg "något hus med skorsten".

1882 inflyttade Handl. Lars Johan Edgren från ÖU m hu, de flyttade 1889 till S Ås
Försäkringsbrev från 1883 av L J Edgren i byggnad ägd av Britta Magnusdotter avseende
Lösören för 540 Rdr

1890 (enl husförhörslängden 1886-95 ägde Erik N 98 öre 20 pgr och modern Britta 98 öre)
Erik Magnus Nordqvist f1861 26/6 g1886-06-14 m Maria Larsdotter f1859 14/7 från Systa d1930-04-15 i Ö-by
Barn: Frideborg Maria f1887 1/1, utflyttad/inflyttade från Nyed 1911, bodde i Linköping
Fritz Hjalmar f17/4 1889, utfl 1917 till Sunnanå ångsåg i Holand, änklings 6/1 1971, dog 22/2 1974
i Mellerud
Dotter: Berit
Barnbarn: Agneta Nordqvist Holmström i Falköping, Rolf Nordqvist i Mellerud
Olga f1891 dog 1895 i difteri
Hedvig Lovisa f1894 4/7, flyttade till Karlstad 1913, g Lonér, bodde i Stockholm, blev 100 år
Knut Herbert f1897 13/1, byggmästare i Nyköping
Nils Helge f1900 14/8 , Helge blev folkskollärare i Stockholm .

Eriks mor Britta Magnusdotter f1833-11-20 i ÖU, (bodde i "Snara" efter 1900).
Hon gifte om sig 9/7 1882 med Lars Johan Jonasson f 23/8 1855 inflyttad 1882 från Kil.
Lars Johan flyttade dock till Amerika 1887. Hon dog 1903 2/6 **Bouppt 1903HTs89 (ej läst)**

Den 7 april 1899 inträffade säregen olycka då Erik Magnus vid hemfärd från torgdagen i Sunne vid 11-tiden på kvällen i det rådande mörkret skulle passera bron över Emta älv, hände sig att tömlyckan föll ned på hjulaxeln och virades omkring denna så att hästen drogs baklänges och vreds på sned och hamnade i älven och omkom. Det gick så hastigt att Erik Magnus och ett fruntimmer som han skjutsade ej hann att komma ur åkdonet utan följde med i älven och fick hjälpas därifrån. Hästen var inte försäkrad.

Brodern Nils Ludvig Nordqvist f1863 "Stöll-Ludvig" som fördrev dagarna med att bära posten från Prästbol till affären i Smedsby. Ca 1890 "sinnesslö eller idiot"
Han fick en hjärnskada pga scharlakansfeber i 5-årsåldern.
Han var dock känd som en duktig hästkötare och "kunde prata med hästar".
Han bodde kvar hemma som og 1911, "idiot" . Bodde sen vid sågen i Sjöhagen.
Foto på Ludvig finns i Hf:s bildarkiv.

Axel Mellkvist f1866-07-14 i Kil drev en tid 1892-95. (Källa RK) handel på Herrgårn.
Jan 1895 utflyttade f d handlaren Axel Edvard Mellkvist f1866 i Kil till Arvika
g 12/5 1894 m Emma Katrina Nilsson f 25/8 1871 på Tomta i Bävik, boende i Prästbol.

Erik började med virkeshandel i slutet av 1890-talet.
Omkring 1900 startade han, tillsammans med Johan Jonasson Östlund från Storsta i Bävik, Östmansby Ångsåg samt byggde Sjöhagen. (beskrivs separat)

1909 avstyckade Erik Magnus 4 tunnland vilket torde vara Sjöhagen med sågen och han gick senare 1912 också i konkurs på grund av alla stora kostnader med sågen som också brann ner.

Ny ägare till då 186 öre 8 pgr, genom köp av Erik Magnus Nordqvist enl. Lagfartsboken.
1909 inflyttade från Ljusdal Jonas Andersson Kraft f1846 dog 1923 o hu g1893 Kerstin Olsson f1857 i Ljusdal
Barn: Britta Maria Sandbäck f1888 1/8 i Ljusdal blev 1910 gift på Saan i Smedsby.
Kristina Sandbäck f1881 13/8, i Ljusdal (Kerstins barn i 1:a giftet)
Hilda Katarina Sandbäck f 1891 i Ljusdal (Kerstins barn i 1:a giftet) g m Anton Wiklund i Darn
Barn f189 2-93 som dog 2 år gammal
Britta f1894 g 1923 m Oskar Reinhold Jansson, buss/bilförare f 1898
Barn: Johan Ture f 1923
Anders Olof Kraft , f1898, g m Anna, buss/bilförare, fam infl 1934 fr Sunne , han dog 1965
Märta Elisabet f1901, blev g m Rudolf Ringholm i Bävik

Anders Kraft tillverkade sin första buss i smedjan (nu nära landsvägen). Fotografi finns på Hemb.gården
En artikel om Anders finns i Östemtingen 2022.

Bussverksamheten såldes senare till Haglund o Larsson.

1910 ägde J A Kraft 186 öre 8 p (Erik Magnus N ägde då 3 öre (Sjöhagen))

1910 års folkräkning. E M Nordqvist står som H.äg och Kraft som f d H.äg.

1913 var det exekutiv auktion efter Erik Magnus N som dog i mars 1914.

1914 fanns på gården (äg Kraft) 2 hästar, 1 tjur, 8 kor, 2 kvigor, 3 får, 2 grisar, 10 höns. 131 ha varav 108 skog
Ett julkalas i Herrgårn beskrivs i Östämtingen nr 7 (1969).

1923 såldes Herrgårn på sterbhusauktion efter Jonas Kraft till Nils Wikberg från Stöpafors för 18000 kr
och änkan och barnen flyttade till Bostället (när Kraft)

1924 inflyttade från Sunne (brodern Valfrid köpte 1925 Hag i Fölsvik.). Lagfart 1925 på 186 ö 8 p.

Josef Andersson f1897 i Sunne g1920 m Helga f1899 i Gräsmark

Barn: Irma Viola f1923 i Sunne, som blev gift med Harald Larsson f1917 i Östmark

Sonja Helene f1925 i Östmansby

Kurt f1927 i Östmansby dog 2010, boende i Karlstad

Göran f1929 i Östmansby

Verner f1930 i Östmansby, d2010, bosatt i Gunnerud, gift med Solvig

Roger f1934-05-07 i Östmansby, †1997-11-07 i Karlstad

Viviann f1939 i Östmansby

Flyttade till Norsta i Fölsvik 1942

Ola Nilsson ("Ola på Herrgår'n) bodde många år på Gunneruds vårdhem (Östämtingen nr 43)

Ägdes gemensamt av Oskar och Gustav Nygren. (från ca 1944 ?)

Oskar Nygren f4/3 1897 d 17/9 1951, g1928 m Vendela Larsson f1901 26/1 i Dalen i N Ås, d1987 8/1 ,
dotter Ingrid f1930, Astrid f1936, g Frid

Ture och Ingrid Haglund flyttade hit från Mickelstorp 1953.

Ture dog 1997. Ingrid 1986

1981 dottern Kerstin f1953 då g m Sune Eriksson

1984 Kerstin nu g m Bertil Nilsson

Håkanstörp (Änga)

Ej märkt med stolpe, skulle haft nr 69.

Låg vid N Mossbråten, längst ner i sydöstra hörnet av Herrgårdsskiftet, ca 100 m SV N Mossbråten.

Köpt första gången 1832 som 50-års köp.

Finns med på kartan från laga skifte 1865. Fyrktal 1877 = 8.

Ej namngivet på karta från 1895.

Uthusen fanns kvar in på 1900-talet.

Herrgården hade får här på somrarna som fick sköta sig själva.

Borde finnas en koppling till Håkanssonsläkten som bodde på N Mösbråten 1875.

Troligen ej bebott på 1900-talet.

RK hade en teori att Olof Håkansson f1807 med fam. bodde här.

Langåsen

Östmansby 1:16. Avsöndrat från Systa i Östmansby. 1 öre 16 pgr, 2,4377 ha

Ett torp som låg vid Skacksjödalen mynning mot söder, på östra sidan.

Brukades av torparna på "Stranna" i Skacksjö.

Finns med på kartan från laga skifte 1865. Ej med på karta från 1895.

Stugan var 5,5 m i öst-väst och 4,5 m i nord-syd, med ingång från nord-väst

och den blev troligen riven på 1890-talet. Ca 100 m österut fanns en jordkällare m ingång från väst.

Är ett omskrivet älgpass från Gustaf Schröders skildringar.

På stället fanns troligen enbart getter.

En soldat Skackfeldt flyttade dit efter avsked.

Understödstagaren Olof Eklund f1835 hustru Maria Eriksdotter f1841

Barn: Olof f1830, soldat för N Ås, senare kusk hos Selma Lagerlöf.

Nils f1835

Britta Maria f1840

Lars f1842

Kajsa f1844

Per f1846

1899 ägde Anders Andersson f1840-01-22, 1 öre 16 p som han köpte av Nils Emil Nygren.

Han var gift 1868-12-27 med Nils Emils syster Katarina Larsd. f1842.

Anders dog 1901-07-02 i Gunnerud, Katarina 1921-02-13 i Gunnerud

Barn: Hilda Kristina f1869-11-15 i Ö-by

Maria Elisabet f1873-07-31 i Gunnerud

Maria Emilia f1877-04-18 i Gunnerud

Selma Elisabet f1880-08-05 i Gunnerud

1918 Gustaf Alexander Björkman o h.h. Elisabet enl. Lagfartsboken. Björkman "ve Stanna".

Han var den sista som brukade jorden.

1929 August Helmer Larsson köper av Björklund enl. Lagfartsboken.

Tillhör nu Noler Ängbråten i Smedsby som ägs sen 1971 av Signe Pettersson f1926

Lövbacka

Se Bostället (när Kraft)

Söner Mössbråten

Avstyckat (1:20) från S Darn med 2 skatteören. Med på laga skifteskartan från 1865.

Det fanns två torp här enl. Hedvig Lonér.

Låg från början på södra sidan vägen men flyttades 1899 till andra sidan.

Uthusen revs 1961 och blev till ved hos Rudolf på N Mossbråten.

Här hölls två kreatur och smådjur.

Enl Husf 1800-20 bodde på **Östmansbybråten** torp Nils Persson f1755 (N Darn) g

m Britta Andersd. f1753-09-09 i N Darn, d1818, (föräldrar Anders Olofsson o Britta Johansdotter)

Barn: Nils f1781 15/10, Nils f1783, Olof f1784 19/7, Jöns f1787 6/5, Jon f1792 14/1

Nils d1820

1820 Mantalslängd: Torp. Olof Nilsson

1821 Avs äg på Östmansbybråten Jöns Persson f1781 (flyttade till Gårdsjö 1823) g m Maria Månsdotter f1791, son Per Jönsson f1820 d1822. Fam utfattig 1821.

Husf. 1854-80 torparen troligen inflyttade från N Darn)

Olof Jansson d.ä. f1801 3/9 g m Anna Larsdotter f 1810 8/8,

Barn: Jan f1832 21/10

Kajsa f1835 12/5

Karin f1837, g 1867 m snickaren Gustaf Adolf Hagberg f1845 fr Sthlm, flyttade till Sthlm 1868

Anna f1843 11/5

Lars f1845, flyttade till Östersund 1866

Nils Olsson Östlund f 1848 4/11 flytt 1877 t Sthlm som möbelsnickare

Malvina f1854 9/7

1852 fanns en Olof Jansson Mosbråten (omnämnd i bouppt 1852s195)

1880 står Olof o Anna som Inhyses i Östmansby.

1860 inflyttar pigan Stina Kajsa Karlsdotter.

1861 dog torp d.y. Olof Jansson d.y. f1812 i Östmansby (bouppt 1862V41s229) efterlämnande

hu Margareta Olsd. f1797. De har haft en son Olof f1846 1/12

Utan barn. Torpet värderat till 900 Rd. Det fanns 2 kor, 5 får (de är med i husf 1841-65)

Försäkringsbrev från 1884 på torpet av Olof Jansson omfattar:

- Boningshus spåntak, 1 vån, 2 rum, L=30 fot, B=18 fot, H=16 fot, värde 950 rdr
- Bod, loge medlador, ladugård, totalt 450 Rdr
- Lösöre: Spannmål 150 Rdr, kreatur 75, husgeråd 375

1861 infl. från Gunnerud Tj.hjonen Magnus Nilsson f1832 8/11 i ÖÄ

g 1862 m Stina Kajsa Karlsdotter f1837 i Segerstad

Barn: Nils Johan Magnusson f1862 4/10 som övertog torpet 1896.

1902 utflyttade N J Magnusson f 1/10 1862 till Norberg med hustru

Byggm. vid Kärrgruvan.

Anna Elisabet Magnusson Ramqvist från Skinnskatteborg f1878

Herman f1865, snickargesäll, hade snickerfabrik i Torsby, frun barnmorska

Britta Maria Magnusdotter f1868

Oskar f1871, flyttade till Stockholm 1897, hade modeaffär.

Anna Kajsa Magnusdotter f1874, utflyttade 1895 till Falun

Elin Charlotta f1877 1/12 d1878

Svärmor Margareta Olsdotter f1797 1/9 bodde här, hon blev änka 1861 25/12

Magnus var på arbete i Gävle 1870.

Fam = Nils Johan med föräldrar flyttade 1896 till 2 öre skatt i Östmansby nr 5, köpt av Lars Wiklund.

Försäkringsbrev från 1880 på torpet av Magnus Nilsson omfattar:

- Boningshus nävertaktak, 1 vån, 32 rum, L=32 fot, B=22 fot, H=17 fot, värde 400 rdr
- Loge med lador, ladugård, totalt 550 Rdr
- Lösöre: Spannmål 300 Rdr, kreatur 200, åkdon 30, husgeråd 800

1889 vid brandsynen ägde Magnus Nilsson.

1896 Nils Johan Magnusson genom köp av Lars Wiklund enl. Lagfartsboken.

1913 köp enl. Lagfartsboken.

Nils Oskar Hagberg från Stebacken f 14/1 1882 (dog 1921 genom **självmord ?**)

g 25/10 1912 m Klara Josefina Nilsson f 12/1 1883 i Fagerås, Kil (inflyttad därifrån 1893 !)

Klara var syster till Maria N i Ingmårste

Barn: Karin f 24/7 1914 (d 29/3 2001) g 25/3 1940 m träv.hand. Gösta Olsson på Jaal i Visteberg

f18/10 1916(d11/9 1975)

Nils Ragnar f1913, arbetade i Deje, körde Saab V4, bodde en tid hos Holger Larsson

1928 köpte Klara H ett skifte 1:36-37 på 7 ha av Alfred o Johan Larsson för 600 kr som sen

köptes tillbaka av Folke L

1856-01-04 dog Klara. BU1956sid89 innehåller fast egendom.

1957 lagfart för Karin Olsson (arv)

1978 lagfart för Kerstin Östlund f1923

Hyrdes av Åke Östlund fr där Öpp (som byggde huset på 1:21)

1988 lagfart för Ingrid f1963 o Tony f1961 Hilmersson

Numera bostad för familjen Åke Larsson o Kia Gabriellsson (från Bössviken). Östmansby 1:20 om 2 skatteören.

Hus två är bostad för Kias mor Karin Gabrielsson. Östmansby 1:21.
Avstyckat 1988 från 1:20 för Bia-Maria Sandberg f1964.

Noler (Över) Mössbröten

Östmansby 1:6 Tax.v. 1200 (1895).

Med på lagaskifteskartan från 1865.

Avstyckat från 1:3 Herrgården 1868 ([17-ÖSÄ-AVS371](#)) 8,8 ha

Köpare Olof Eriksson Grandell f1830 i Sunne och hustrun g 1859 m Maria Jonasdotter f1832 i VÄ för 900 Rmt

1832 inflyttade från Sunne

Torp Erik Jonsson f1806 i Sunne, †1854-09-29, g m Maria Olsdotter f 1804 25/9 dog 1857

O ä s Jan Svensson f1826 15/1 i Sunne

Olof Grandell f1830 17/12 i Sunne, **tog över gården**

Katrina f1832 21/12 i Sunne dog 25/3 1933

Nils f1834 17/6, flyttade 1857 till Mellastöga i Rud som hyresgäst, 59 till Prästbol,
g 1860 m Kerstin Olsdotter från Sunne. **Gåramålare**

Erik f1836 18/6, fl t Stockholm 1854

Per f1839 8/1, fl t VÄ 1860, blev målare o gick i lära hos brodern Nils

Kajsa f1841 27/9, fl t Ålkärnsrud som piga 1858

Katarina f1844 25/6, fl t Skacksö som piga 1860

Jonas f1846 29/1

Lars f1847 25/2

1843 fanns torparna Olof Larsson, Erik Jonsson, de betalade skatt (husf 1826-30 1841-46

1855 s385 bouppteckning efter Erik Jonsson f1806 i Sunne torpare Mosbröten

(dog 30/9 1854) som efterlämnade hustrun Maria Olsdotter f1804 i Sunne (som dog 1857)

De hade 8 barn Olof f1830 i Sunne, Katarina f1832 d33, Nils f1834 i ÖÄ, Erik f1836,

Per f1839, Kajsa 13, Katrina 11, Jonas 9, Lars 7 år

De hade ett torp, 2 kor och 3 får

1855 Olof Eriksson g 1859 m Maria Jonasdotter f 1832 3/10 i VÄ,

Barn: Matilda f 1859 5/8, Fredrika Emilia f1866

Familjen flyttade till Söderhamn 1870 (arbetade på sågverk)

Försäkringsbrev från 1865 på torpet av Olof Eriksson Grandell omfattar:

- Manbyggnad med nävertak, 1 vån, 4 rum, L=39 fot, B=20 fot, H=13 fot, värde 300 rdr
- loge med lador, fähus, vishusbod, källare, vedbod värderade till 630 Rdr
- Lösöre: Spannmål 180 Rdr, kreatur 150, husgeråd 150

1873 vid brandsynen ägde Olof Eriksson Grandell.

1876 sålde Olof E Grandell till Nils Håkansson enl Lagfartsboken.

Olof G flyttade ev till VÄ som klockare.

1875 12/7 inflyttade från Bäck i Ö Ullerud, Inh. familj m fyra barn och piga

Nils Håkansson f 18/1 1832 i Bäck, ÖU, d1888-10-21, g 1871-01-29

m Augusta Albertina Nilsson f 3/8 1850 i K-d (ÖU), d1891 13/6 i Olsäter.

Nils föräldrar: Håkan Olofsson/Anna Nilsson

Barn: Olof Axel f26/4 1872 i ÖU, ingenjör, d1937 11/3 i Sthlm,

g1916 m Amanda Katarina Andersson f 18/7 1890 i Hagen S Ås, d1937

(hon var släkt m JanN i Skrolöcka, hans dotter Katriona f1843))

Barn: Sture f1917 13/4 i Sthlm (Gustav Vasa, d1979 28/8 i Nora,) g 1943 20/3

m Ebba f1920-10-12, d2006-07-18

Barn: Lars f1944, bosatt i Rud, ÖÄ - Nora - Bonserud, Kil. Gift/skild G-B Westholm, †20220

Per Axel f 1949-05-02 i Skellefteå d1967-02-17 i Nora (innebränd ?)

Nils f1953, bosatt i Solna

Erik f1964, drev företagsandan i Hagby Bruk vidare 2009 i Swedish Diamondtool Consult.

Sture grundade Hagby Bruk i Nora år 1960, tillverkning av diamantverktyg.

Sture ägde även Jan i Skrolöckas promenadkäpp.

Ernst Hjalmar f 27/9 1873 i ÖU, flyttade 1892 från hemmet i Olsäter till Förby som handelsbitr.,

Fl. 1899 till Edeby och blev då Viskoshandlande, fly till Sunne 1923

ägde Sunne Järnhandel, änkl. 4/6 1922, dog 22/8 1956

Gift 1921-04-09 m Alma Johanna Skogström f1877-02-19 i Forshaga, NU, d1922-06-04 i ÖU

Edvin f 7/8 1875 i ÖU, tvilling, d1956 12/5 i Edeby ÖU, ogift, snickare hos Hjalmar i Edeby 1915

Albert , f 7/8 1875 i ÖU, tvilling, g1907 31/3, d1954 29/12 boende i Solna

Ivar Nikolaus f 1877 2/1 i ÖÄ, dog 12/10 samma år

Karl Ivar f 26/8 1878 i ÖÄ, d1957 3/9 i Sunne, hand.bitr hos Hjalmar i Edeby 1915,

Fly till Ludvika 1916, änkl 1935 g m fr Transtrand

Försäkringsbrev från 1880 (uppsagt 31/12 1883) på torpet av Nils Håkansson omfattar:

- Manbyggnad med sticketak, 1 vån, 4 rum, L=39 fot, B=19 fot, H=17 fot, värde 900 rdr
- matbod, loge med lador, ladugård, källare, totalt 610 Rdr
- Lösöre: Spannmål 250 Rdr, kreatur 200, husgeråd 1000

Familjen med 5 minderåriga barn **flyttade till Olsäter i ÖU april 1884** som Inhyst.

1883 sålde Nils Håkansson till Alfred Eriksson enl. Lagfartsboken, men som inte finns med i husf.längden.

1885 sålde Alfred Eriksson till Lars Persson pga konkurs enl Lagfartsboken.

1885 sålde Lars Prsson till Olof Sundqvist enl Lagfartsboken.

1885 inflyttade från Änga i Dalen

Avs.äg. Olof Magnusson Sundqvist f 19/2 1846 o

hustrun Katrina Magnusdotter f 24/8 1842 i S Ås (levde som änka 1911)

Barn: Elin Maria f 17/11 1872, flyttade till Arvika 1895, Borås 1912

Inneboende modern Maria Olsdotter f 30/6 1808, moder till Olof S d1904, 95 år

1897 7 dec (i Sundsvall) dog 51-årige Avs äg Olov Sundqvist f1846 (Östmansby nr 1) (bouppt 1898V63s281) efterlämnade makan Katarina Magnusdotter o dottern Elin Maria f1872. Ingen fast egendom fanns.

Änkan Katrina m dotter flyttade 1/10 1917 till Bävik nr 5 (Tomta) som Avs. äg.där hon dog 1918-12-03.

Änkan Maria Olsdotter övertog 1887 enl. Lagfartsboken.

Hon flyttade sen till Brygghuset på Herrgårn där hon avled 95 år gammal.

1902 inflyttad från Vitsand skräddaren /asy.ägaren **Hallsten Olsson** f1840 18/10 i Vitsand g1866

m Karin Eriksdotter f1839 17/11 i Vitsand med sonen Olof Wilhelm f1879 6/1 (se Bostället i Bonäs).

Fam flyttade till Smedsby 1903

1903 inflyttade från Boställer i Fölsvik

Alma Maria Persson f Dahlberg 1875-06-10 i Ekshärad, änka 1921, till ÖÄ1900, †1959-05-26, BU1959s269 g 1902-04-19 m **Nils Magnus Persson** f1852-09-22 i Fölsvik, †1921-12-11

Kallades Lell-Nisch, liten och puckelryggig men skötsam.

Barn: (hennes) Edit Paulina f1897-11-18 i Ekshärad

Rudolf Paul Nilsson f 4/12 1902 g22/9 1934, dog 6/7 1978

g m Elsa från Gräsmark f1912

Nils Ragnar f1911 1/5, 1959 vistades han i Amerika

1900 var Alma Maria m dottern piga hos Nils Eriksson i Fölsvik

1914 fanns här 2 kor

Rudolf arbetade bl a på Östmansbysågen (Östemtingen nr 59 år 2017) och som bysnickare.

1921 gifte sig afs.äg.d Edit Paulina m Gustaf Verner Nilsson fr Brårud f1896

Fam inflyttade 1923 till Ö-by. Edit Paulina dog 1957-04-27 i Persby

Barn: 1921 27/2 föddes Nils Gustav Nilsson, g 5/6 1954 m Maj, d 24/7 1999 i Olsäters Handel

1923 12/8 föddes Arne Gunnar Nilsson, g 12/3 1966, d19/5 2009 i Vålberg. "Stor-Gunnar"

Fam bodde i Persby i Sunne

Rudolf o Elsas son övertog 1981

Nils **Gunnar** (Nilsson) **Djurelind** f 30/6 1934 i Gräsmark, arkitekt, skild 2006, g även tidigare, d 24/12 2008

Gunnars två döttrar sålde gården 2010 till Mikael Friman (från Smedsby)

Myrhöla (Myränga)

1:12 , 1:7 Tax.v. 800 (1895), 3 öre skatt 1944.

Är med på Laga skiftekartan från 1856.

Byggdes 1853, låg i öst-väst med ingång från syd.

Avsöndrades 1866 från Systa (1:4) då det köptes för 750 riksdaler av (bodde här 1854 enl husf.)

Olof Nilsson Nordström f1819 27/12 d1872 o h hu Katarina Svensdotter f1824 7/4. Se [17-ÖSÄ-AVS372](#)

Barn: Nils Gustav 1852 ,

Olof 1856-06-17, bosatt i Humletorp 1923 till ca 1930

Emil 64

Modern änkan Katrina Olsdotter f1793 9/7 bodde också här (inflyttad 1855 från Nolbergsviken där inh)

1872 den 11 okt dog avs äg Olof Nilsson (bouppt 1874V26s1325) efterlämnande Katarina Svensdotter

Barn: **Nils Gustav** Olsson Nordström f1852-08-22, d1885, Blev g m Kristina Persdotter f1848-07-23.

Olof f1856-06-17, snickare, g 5/4 1890 m Mari Svedin från Söråker , utflyttad dit 1890

Emil f1864-12-10, åkte till Amerika 1888

De ägde mark (14 tunn 7,4 kland) och hade 2 kor, 1 tjur, 2 får

Husf. 1876-85

Sonen Nils Gustav Olsson Nordström f22/8 1852, d1885-06-20, g1879 m Kristina Persdotter f 23/7 1848

Barn: Frans Oskar f5/10 1878, övertog 2 tland av fastigheten 1889 enl. Lagfartsboken.

g1902-07-27, †1927-12-23 i Ö Bondestad, kom till Hopängbröten i Visterud.

Ellen Katrina f 3/5 1880 i ÖÄ, dog 5/6 1958 på Gullbröten i Smedsby 1:26, ogift

Emil Gottfrid f 23/8 1884

Lars Gustav f 29/11 1885, dog 1887-07-24 i Ö-by

Nils Gustav Nordström dog 20 juni 1885 (bouppt 1896H24s1607) och fam flyttade 1894 till Fölsvik

Försäkringsbrev från 1884 på torpet av N G Nordström omfattar:

- Boningshus spåntak, 1 vån, 2 rum, L=32 fot, B=20 fot, H=20 fot, värde 800 rdr
- Visthusbod, loge medlador, ladugård, totalt 600 Rdr
- Lösöre: Spannmål 200 Rdr, kreatur 150, husgeråd 250

Emil Nordströms (f 10/12 1864) ägde ! torpet, även vid brandsynen 1889.

Karl Julius Bokvist f 24/11 1864 ägde ½ torpet inflyttad 1889 från Smedsby, flyttade tillbaks 1893

1889 den 19 nov avled Emil Nordström i Amerika (bouppt 1890V71s471)

1901 sålde Maria Olsdotter Myrhålan 17 t-land 30,4 k-land till Hallsten Bergsten enl. Lagfartsboken

1903 flera ägarförändringar enl. Lagfartsboken.

1903 inflyttad från Sunne

Olof Mellman f1850 5/10 d1915, f d soldat g 1908 m Kristina Larsson f1861 6/5 i Fryksände

Barn: Olof Emanuel Olsson f1887 24/11 (Kristina hade fostersonen Olof Dahlén f1908)

1906 köpte Kristina Larsson av Lars Larsson Bäf som köpt 1904 enl- Lagfartsboken.

1914 fanns här 2 kor och var på 9 ha varav 6 skog.

1925 Kristin fostermor till Olle Dahlen, fadern antagligen domprost (enl. Gun i Systa var piga hos dem).

1933 dog Kristina Mellman f Larsson f1861i Fryksände. Änka 1915. BU1933sid17 har fast egendom 3 öre.

1930 bodde hon ensam och "äger o brukar jordlägenhet" (på 3 öre (se friköpsbrev på "Krafts")

Ägare blir sonen Bernhard Larsson o dottern Agnes Johansson enl. Lagfartsboken.

1933 Ny ägare Gustaf Kjellberg o hu. Hillevi köpte enl. Lagfartsboken.

1934 Ny ägare Per o Dagny Jonsson enl. Lagfartsboken.

1920-talet

1934 lagfart för Per J (1907-04-12) o Dagny (1910-05-14) Jonsson som flyttade hit från Myrlöcka i Smedsby innan de flyttade till Prästere i Prästbol och senare omkr 1970 till Kil/Deje.

Dottern Astrid f1934 blev gift med Sven från Anneberg i Nilsby.

Syskon även Kurt Erik f1936, Britt f1940, Margit f1944, Ingrid

1948 lagfart för Nils Hjalmar Pettersson f1902 g m Edla Teresia Nilsson f1900, BU1943sid8. Son Nils f1930

1952 lagfart för seminarieläraren Stig o Märta Törneld

1973 fritidshus för en tysk familj Neunzert

Kortet visar "Myra i Östmansby" **menas Myrlöcka i Smedsby ??**

Rågrinnstôga

Finns ömnämnd i "Per Sundqvists register"

Sjöhagen

Östmansby 2:1 tidigare 1:13 Södra delen är avstyckad som 2:2

3 öre skatt, 14 tunnl. 26,4 kappl.

Markbit (Fölsvik 1:42) invid tomten inköpt av Viktor Sjövall från Fölsvik 1:10 1951.

Se även Östmansby ångsåg.

Byggs av i början av 1900-talet av Erik Magnus Nordqvist på en avstyckning från Herrgårn 190 öre 20 pgr. Detta skedde samtidigt som han drev Östmansbysågen och ett av de sju rumman blev sågens kontor med bl a telefon som en av de första i ÖÄ.

Det fanns också i början av 1900-talet en Kajsa i Sjöhagen som bodde i en liten stuga. (Östämtingen nr 34) Erik Magnus Nordqvist bodde här när han lämnat Herrgårn.

1911 målade Nils Eriksson en tavla av Sjöhagen.

1913 såldes fastigheten (3 öre) på exekutiv auktion efter Erik Magnus Nordqvist till Johan Östlund i Båvik för 5000 kr.

1915 köptes av fam Anders Georg Hansson f1876 i Fryksände.

1918 Fam flyttade till Sunne.

1918 Ny ägare AB Chr. Andersson

1922 Ny ägare Johan Jansson

1937 Isak Nilsson f1877 16/12 från Bössviken m hu Hanna.

Isak dog här 1948 9/2 efter att ha fallit på isfläck, när han var till Syster för att hämta mjölk.

BU 1948/s75 har 71000 kr i behållning men Lillänga i Bössviken finns inte med. **Vem ägde då ??**

Dottern Edit Nilsson g m Harry Olsson f1901. De bodde i Uppsala.

1948, vid besök i Östmansby, blev hon grovt misshandlad av maken och fick synproblem hela livet.

De låg då i skilsmässa.

Hanna o Edit köpte 1950 ett hus på Falkgatan 1 i Karlstad där Eva Svensson blir inneboende

1950 Harry Sjöholm Barn. Håkan f1944 Ingrid f ca 193

1962 Johan Svensson från Karlstad och ägs numera av sonen Per f 1943 som hyr ut.

Sjöstad

Står på den historiska kartan från 1895 vid Sjöheden.
Se även Bostället Soldattorpet (vid Fölsjön).

Snara

Är med på Laga skiftekartan från 1865.

Tillhörde Fölsvik vid laga skiftet 1840, 1853, 1868.

Avstyckat 2,3 ha från Herrgården med 1.12 skatteören som Östmansby 1:18. Torp nr 2.

På stället hölls 1-2 kor.

1836 Torp Olof Eriksson f 5/7 1792 i Fryksände g m Katrina Elofsdotter f 1763 i Bävik d1839
Omgift 1840 med pigan Maja Jönsdotter f 3/11 1796 inflyttad fr Rottneros 1840 m oä d Britta f 1825
Fam flyttade till N Ås 1844

1845 omnämns en Katarina Ersdotter i Snara (moster till Olof Olsson i Bävik).

1850 den 9 sept dog **Magnus Larsson** (bouppt 1851 s1789) torpare Snara,
som efterlämnade Marja Olsdotter , samt två minderåriga barn Katrina 8 år, Lars 6 år och Olof 4 år
Torpet köpt för 400 R för 40-årskontrakt
En broder hette Jöns Larsson
Fam flyttade till Snara 1844 från S Ås

1845 inflyttade (ev) Torp Lars Håkansson f1815, då från Ingmarsänga. Bodde kvar 1861

1853-61

Torparänkan Maria Olofsdotter f1808 30/6 , kom sen till Noler Mössbröten

Barn: Katrina Magnusdotter f1842 Bodde år1900 som änka/avsöndringsägare på Östmansby nr 1 med dottern

Elin Maria Sundqvist f1872 (flyttade till Arvika 1895, Borås 1912)

samt svärmor Maria Olsdotter f1808

Lars Magnusson f1844, bodde kvar 1883

Olof Magnusson f1846 (var ev. afs.eg i Bössviken o flyttade till Amerika 1902, om f 14/9).

Övertog N Mössbröten

Makens broder drängen Jöns Larsson blev 1856 anmäld "för ofredlig och förgelseväckande levnad" och inkallad inför sockenstämman och dömd till böter för att han "tillvällade sig alltför stor husbonderätt i huset och att därvid Maria O flera gånger blivit med hugg och slag överfallen".

Pigan Britta Persdotter intygade att gräl och svordomar ofta störde friden i deras hus.

Maria O berättade att de bott tillsammans i 5 år och att de förlovat sig och att de ämnade gifta sig.

Grannen torparen Olov Håkansson var också inkallad som vittne. (bodde troligen på Ingmarsänga eller Näset)

I fattigvårdsprotokoll från 1853 finns en Jöns Larsson i Snarås under Östmansby och som har oäkta sonen

Lars Jönsson som är inrotad på Bävik och som saknar kläder och beviljas 6 rd 32 sk bco ur fattigkassan.

1858 i protokoll från fattigvårdsstyrelsen tas barnen Lars o Olov om hand o utplaceras.

Tröllgöbben Ersson bodde i Snara, hade många barn bl.a. Nils Skytte som byggde hus i Bäviksbackera, Kajsa som bodde i Bössvika. Han var g m en syster till byggm. Olsson på Herrgårns första fru..

Det finns historier om "Snara-göbben" (förmedlade via Marina Andersson på Mårbacka)

- Att har var känd som kvacksalvare och kunde hjälpa folk att bota sjukdomar bl a varbölder där har med en vass kniv stack hål på bölden och sen slungade kniven mot ett träd för att överföra sjukdomen dit
- En annan var att när frun och dottern ville att de skulle fara till kyrkan och han inte hade nån lust så såg han till att det hände en olycka på vägen så att deras lust för kyrkobesök skulle minska

Britta Magnusdotter (mor till Erik Magnus Nordqvist bodde här i början av 1900-talet.

Hon dog 1903 2/6 **Bouppt 1903HTs89 (ej läst)**

Eventuellt bodde hela familjen här innan de flyttade till Herrgårn.

1904 köpte Johan Pettersson 1 ö 12 p av Erik Magnus N enl Lagfartsboken.

Infl. 1910 fr Prästbol ,(står hem äg samt "rår om Krafts egendom" betyder ? koppling till Herrgårn ?)

Per Johan Pettersson f 21/1 1861,

g m Augusta Nilsson Mellqvist (enl hans BU) f 13/11 1863 d 1/8 1943, BU1943s-058

Hon kom att flytta till Sockenstugan i Prästbol

Barn: Erik f1894 29/4, hennes son före äktenskapet, var ej med i moderns BU1943

Nils Hjalmar Pettersson f 31/3 1902, †18/11 1993

g1930 m Edla Teresia Nilsson f 24/2 1900 i Sunne d 19/2 1943 (cancer)

Barn: (Edlas) Lisa Nilsson f 1921, gick i skolan i Smedsby, "Lisa på Växel", Barn Karin f1945.

(gemensamt) Nils Helge f 12/11 1930 d 24/10 1949

Helge dog i en MC-olycka i Rud då han krockade med bussen tidigt en regnig morgon

på väg till arbetet som flaskplockare på mjölkbilen i Bössviken.

Hjalmar gifte om sig med Elsa Bääf (f 14/3 1906 d 26/3 1997) från Bävik där de

bosatte sig på 50-talet. (lagfart för 1:15 1948 om 3 öre avstyckat från 1:4 2,2 ha jfr Myrholan)

Hjalmar hade en traktor Troste som hade en ratt som liknade ett hästplogstyre som han hade

köpt av Verner på Mossen. Hjalmar arbetade bl a på Östmansbysågen.

Karl Gustav f1906 23/4, bor i Skene 1943

Per Johan dog 1911-11-09, BU1912s110 med fast egendom 1,5 öre skatt.

Johan i Snara hängde sig i Böserehölte.(rk).

1914 fanns det 1 ko

1941 Klara Hagberg (f Nilsson 1883 i Kil) Barn: Karin f1914, Ragnar f1913

1943 lagfart för Hjalmar Pettersson

Snara hyrdes då ut 1961-71 till Nisse o Birgit Wendel som sen byggde i Prästbol.

Sen hyrde Åke Östlund en tid (bror till Allan Östlund i Fölsvik)

Numera sjutbana och slaktbod för Fölsjöns skytteförening och viltvårdsförening.

1945 Hjalmar Pettersson g1944 m Elsa Katarina Hagberg f 14/3 1906

De flyttade till Bävik Hagaberg

Systa

Östmansby 1⁴, Systa

Postadr.: Östra Ämtervik. Tel. 63.

Areal: Total 103 har, därav 18 åker, 85 skog. Tax.-v. 28.600.

Jordart: Svartmylla på lerbotten. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. 1917. Ekonomibyggn. uppf. 1909. 4 hästar, 8 kor, 3 ungdjur, 4 svin, 20 höns. Gården kom till släkten på 1600-talet.

Äg.: Oskar Nygren f. 4/3 1897 (se närmast föreg. gårdsbeskrivning).

Äg.: Kyrkvärd.

Östmansby 1:4, om 164 skatteören som delats upp i 1:14-16, Östmansby nr 2 1564 nämns Östmansby första gången i jordeboken.

Finns med på kartan från laga skifte 1865.

Gården om 1/6 dels mantal (= 1/3 av hela Östmansby) har gått i arv inom släkten sen sent 1500-talet. 1957 erhöles vindflöjel och diplom från Värmlands Hembygdsförbund.

En släkthistorik finns i boken "Folkminnesuppteckningar från Mårbacka och ÖÄ" från 1950-talet av

Ragnar Bjersby, Linus Brodin, Maj-Lis Holmberg

Systa är troligen den äldsta gården i Östmansby som från början var en parstuga. Nuvarande är byggd 1917.

15xx **Gudmund f ca1490** (Han ägde hela Östmansby)

15xx **sonen Peder Gudmundsson** f ca 1520 (ägde hela Östmansby)

15xx **sonen Gudmund Pedersson** f1544 (Han ägde hela Östmansby)

(systemen Sigrid Pedersdotter f ca1548 var gift m Olof från Torsby i Sunne o deras son Olof Blev förste bebyggare i Bössviken)

15xx **sonen Gudmund Gudmundsson** f1570 (broder Nils f1576 ägde Herrgårn, Peder f1580 (Darn ?), syster)

Barn: Jöns G, övertog

Per G, blev troligen bonde i Elofsrud VÄ

1640 **sonen Jöns Gudmundsson** f1598 , ev f1608, finns t ex i roteringslängden 1640

Källa?

1677 **sonen Gudmund Jönsson** f1637 d1722 1/11 (97 år) g m Marit f omkr 1640 (Elof, Lars o Jöns P=bröder)

1687 **sonen Nils Gudmundsson** f1662 d1740 16/9 (87år) gm Gertrud Larsdotter fr. Bogerud d1749 19/4 (84 år)

De hade även döttrarna Anna (d1746, barnlös) g1744-12-26 m Jon Nilsson i Fölsvik, Karin i Smedsby, Margareta i Edsbjörke och Gertrud i Gunnerud.

Nils broder Måns Gudmundsson var bonde i Bävik.

1728 **sonen Måns Nilsson** f1691, g 1722-12-28 m Elin Svendsdotter från Bössviken

Barn: Sven f 9/4 1724, Lars f21/1 1726, Sven f 20/9 1728, Nils f 28/8 1731

Troligen i sambruk med en farbror Lars samt dennes son Nils.

En (felaktig ?)uppgift finns att "ägdes 1752 av Måns Larsson"

Måns deltog 1718-19 som soldat "Östman" i kriget mot danskarna.

Måns n 1734vt133

Måns blev stämd av sina syskon angående arvet efter föräldrarna vid vt 1741/111.

Måns fick 1746 fasta på 1/9 av 1/3 i Ö-by som han 1736 köpt av Per Persson o h hu

Gertrud Elofsdotter i Bävik för 25 rd (1744ht258)

Måns lär ha hållit på med lönnbränneri så att man tagit lösöre i mät härför.

Måns dog 3/8 1759 (76 år ? 64) av Feber ev fel uppg.

Se rubriken **Domboksutdrag** nedan där Måns Nilsson är omnämnd.

1764 **Sonen Lars Månsson** f1726 (d 1805 31/1 79 år av Obstruktion) och ägde Systa

med hustrun g1746-11-09 Kerstin Håkansdotter f1719 30/7 i Smedsby, †1798, BU1798s865

Mer fakta finns att läsa i Östämtingen nr 15 (1974).

Kerstin som var dotter till Håkan Larsson o Gertrud Olofsdotter var ett rikt gifte.

Lars blev med tiden en förmögen man, delvis genom brännerirörelse och köpte flera gårdar i socknen.

Han hade förutom barnen åtta drängar och pigor och Systa torde vid denna tid ha varit den förmästa gården i socknen.

Barn: Katarina f1747 22/11, d1819
g 1774 m Olof Ingemarsson f1753-03-21 d1818-01-05, övertog Bärge i Smedsby omkr 1778
Kerstin f1750 22/12 g m Lars Håkansson i Fölsvik f1754,
Nils f1755 7/8, dog förmodligen ung
Måns "Stark-Måns" Larsson f1758 18/7 d1824-04-22, 66 år, av "Håll och Stygn".
berömd för sin styrka och förebild för Selma L i G B Saga. Se Östämtingen nr 6 (1969).
Gifte 1 med Britta Persdotter f1755 d178401-07, 28 år. BU finns.
Gifte 2 med Gertrud Persdotter f1760-01-16 där Sy i Bogerud, d1817-04-28
(föräldrar Per Andersson Britta Nilsdotter, vigda 1757-03-27)
Barn: Maria f1787-06-03, Britta f1789-07-06, Lars f1792-09-30, Katarina f1794-04-17
Enl hf 1800 äg Måns Ö nr 3 om 1/18=54 öre
Flytt till Smedsby 1802 men åter direkt som allmogehjon
Nils f1762-11-23, **övertar gården**

- 1792 **sonen Nils Larsson** f1762, g 1788-01-01 m Maria Olssdotter från Fölsvik f1761-06-04.
(Marias föräldrar Olof Olsson f1732 och Karin Svendsdotter f1730)
De fick 5 barn. Nils dog 1843-05-16, av Slag. Bouppt.1843sid543 innehåller fast egendom.
Nils var fjärdningsman 1817. Ägde Ö nr 2 om 1/9 enl husf 1800-36
Barn: **Jöns Nilsson** f1789 8/10 g m Katarina Nilsdotter f1795
Lars Nilsson f1793 17/4, ej med i Nils bouppt. Blind. 1850 omhändertogs han i Norsta i Fölsvik
Katarina N f1796-08-26, gift med Lars Nilsson i Visterud (enl Nils bouppt)
Kerstin Nilsson f1799 1/5, utfl till Norsta Fölsvik 1825, g m Erik Olsson Norsta i Fölsvik
Nils Nilsson f1804 1/5, g m Kajsa Jönsdotter f1812 från Saan i Smedsby, se på Saan
- 1843 s543 bouppteckning efter Maria Larsdotter efterlämnande maken Nils Larsson samt sönerna
Jöns f1789 8/11, Lars f1793 17/4 som var blind och Nils Nilsson. Dottern Katarina f1796-08-26 gift i
Visterud m Lars Nilsson ve Sten i Visterud
dottern Kerstin f1799 1/5 blev gift med Erik Olsson i Fölsvik,
Nils f1804 5/5 (fl till Smedsby 1828), blev måg i Visterud
Fast eg.: hemgården 53 öre 8 pgr och köpta 42 öre
- 1848 s2085 bouppteckning efter enkem. Nils Larsson. Arvingar var sönerna Jöns Nilsson i Östmansby,
Lars Nilsson i Östmansby, Nils Nilsson i Råbäcken döttrarna Katarina gift i Visterud med Lars Nilsson,
Kerstin gift med Erik Olsson i Fölsvik. Hustrun Maria Larsdotter hade avlidit tidigare.
Fast eg.: Föräldrahemmet i Östmansby 53 öre 8 pgr samt efter hustrun 28 ö.
- 1825 **sonen Jöns Nilsson** f1789 16/11 o hu Karin Nilsdotter f1790 14/5 i By från Alkärrsrud
Jöns var danneman 1837. Karins föräldrar Nils Olsson och Ingeborg Bryngelsdotter.
Karin var tidigare g m Per Larsson f1790-05-31 i Skacksjö (för. Lars Jönsson o Karin Persdotter)
- 1872 den 2/4 dog Jöns Nilsson i Östmansby (bouppt 1872H54s521)
efterlämnande makan nr 2, g1836-12-26 Karin Nilsdotter utan gemensamma barn.
Jöns var tidigare gift
med avlidna Katarina Nilsdotter f1795-04-30 från Westgård, d1832-07-24BU1833s1547 m fast eg,
(Katarinas föräldrar Nils Arvidsson och Marit Larsdotter)
Barn: Nils Jönsson f1817 29/8, "svagsint", †1837-07-17, 19 år, ogift, bouppt 1837sid985.
Maria Jönsdotter 1820 26/9 g 1842-12-26 m h.äg Lars Persson f1819 6/6 i V-gård, de **övertog**
Kajsa Jönsdotter f1824 9/4 g m Jan Larsson i Ivarsbjörke,
Lars f1828 10/1, blev 1854 ingift i Nolhagen i S Gunnerudst. Med Maria Nilsdotter f1832 31/12
Katarina Jönsdotter f1832 1/6 g m Jon Persson Fryklund fr. Stockholm. Ägde Berggårdet.
Fast egendom i boet 20 öre 8 pgr hela ? var 49 öre 13 pgr i Ö-by.
- 1877 den 8 dec dog änkan Karin Nilsdotter (bouppt 1879V31s1275) efterlämnande sonen Lars Persson.
Fast egendom : 201 öre 8 pgr i Östmansby, ärvt efter Jöns Nilsson som dog 1872.
Karin hade tidigare varit gift med Per Larsson i Vestgård och då fått sonen Lars som alltså
blev gift med sin "syster".
- 1855 **dottern Maria** o mågen Lars P ärvde 20 ö 8 p och har sedan från 1846 köpt upp till 168 öre 16 pgr
Lars Persson f1819 d1896, 77 år g m Maria Jönsdotter f1820 dog 5 dec 1884 (bouppt 1885H3s861).
Deras 7 barn var
Katarina f1842 3/11 g1868 m Anders Andersson i Gunnerud f1822-01-22, barn Hilda Kristina f1869 15/11,
De var bosatta på Langåsen
Karolina f1845 g1872 m mjölnaren August Lundblad f1849 fr Gårdsjö, hon dog1917 i Amerika
Lars Johan Larsson f1848 1/6, flyttade till Stockholm 1873 (1891 infl en målare LJL m hu fr T-län)
Per Gustav f 1851-03-30 dog 1857-10-19
Nils Emil f1854-01-29 Larsson **Nygren**, övertog gården
Axel Alfred Larsson Nygren, f1856-11-13, utvandrade till Amerika, se nedan

Maria Larsdotter f1859-07-14 g1886 m h.äg Erik Nordqvist som ägde Herrgårn,
Maria gick i skola 1865-74 där Nils Melanoz var lärare
Lovisa f1862-08-25, flyttade till Amerika 1887 tills. m brodern Axel, dog ung där.

Djur på gården 1885: 1 häst, 1 sto. 7 kor, 1 tjur, 3 kvigor, 8 får m lamm, 2 gumsar, 1 gris.
1866 sålde Lars P (från 168 ö 16 p) 1:7 Norra Myrhålan (3 öre) samt angränsande Myrängen ([17-ÖSÄ-AVS372](#))
till Olof Nilsson f1810 /Katarina Svensdotter f1824 för 750 riksdaler.
De ägde troligen Södra Myrhålan tidigare.
De var inflyttade 1851 från Fölsvik. Barn Nils Gustav f1852 22/8

Lars P var kusinn med Boqvist där Sy i K nutserud.

Lars P deltog som Fjerdningsman i s m Laga skiftet 1847-49 i Båvik.

Lars P (bouppt 1897H50s273) , fanns ingen fast eg. Hade 1 lott i Båviks faktori 35 Rd (utdelning 10 Rd).
Storbonden, Lars Persson, blev 77 år, var känd för ett bullersamt ölsinne och munvig vilket
är beskrivet i kyrkojournalen vid begravningen 7/3 1897.

Han blev i slutet av 1850-talet satt under förmyndare i 11 år innan han blev åter myndig.

Försäkringsbrev från 1873 på 174 öre skatt av Lars Persson omfattar:

- Boningshus med tegeltak, 1 vån, 7 rum, L=57 fot, B=32 fot, H=22 fot, värde 2500 rdr
- Stall, loge med lador, bodar o skjul, ladugård, visthus, slöjdstuga med källare, manbyggnad på gården, fårhus, svinhus, körhushus med tröskverk. totalt 2930 Rdr
- Lösöre: Spannmål 1300 Rdr, kreatur 1000, åkdon 300, husgeråd 1050

Försäkringsbrev från 1883 på 174 öre skatt av Lars Persson omfattar:

- Boningshus med tegeltak, 1 vån, 7 rum, L=57 fot, B=32 fot, H=22 fot, värde 2500 rdr
- Stall, loge med lador, bodar o skjul, ladugård, visthus, får o svinhus, totalt 1900 Rdr
- Lösöre: Spannmål 1000 Rdr, kreatur 500, åkdon 300, husgeråd 1000

1885 sonen (genom köp 1896 av Lars Persson enl. Lagfartsboken).

Nils Emil **Nygren** f1854-01-29 (kyrkvård o kommunalman) dog 1924-04-03 **Bouppt 1924s70**
g1887 m Emma Olsson f1863 22/11 i Båvik d1943 22/9, bouppt 1944sid26 med fast egendom.

Barn: Gustav f 26/5 1887, dog 1 dag i Grava

Nils f 26/5 1888, dog 1888-05-26, 0 år

Algot f1890 29/10, ogift, död 1924 29/12 i Östmansby, 34 år

Elsa f1893 dog 1898-12-12, 5 år

Oskar Nygren f4/3 1897 d 17/9 1951, g1928 m Vendela Larsson f1901 26/1 i Dalen,N Ås, d1987 8/1 ,
dotter Ingrid f1930, Astrid f1936, g Frid

Gustaf Nygren f1900 28/11 blev gift 1933 med Alma Jonsson f1902 i Vitsand (från Sunne) .

Alma dog 1959 21/9,58 år, BU1960s28, Gustav dog 1972 12/9.

Barn: Alice f1933 g m John Nilsson

Nils Nygrens fars morfars farfar var gift med Annika Bryntesdotter från Mårbacka vars bror Olof Morell
blev anfader (farmors mormors far) till Selma Lagerlöf.

Nils sålde i början av 1900-talet torpet Langåsen (1 öre 16 pgr).

Nils antog namnet Nygren eftersom han tyckte att då fadern kommit från ett annat hemman så hade det blivit en
"ny gren" på den urgamla odalmanssläktgården.

Brodern snickaren **Axel** Alfred Nygren f1856

utvandrade 1887 till Amerika men återvände före 1900 och träffade då, pigan i Herrgårn,
en 19-årig flicka Anna från Lysvik och de for tillsammans 1902 åter till Amerika där de bosatte sig.
En dotter Anna gift Hebel (se artiklar i Östämtingen nr 23-24 (1982-3) och även nr 14 (1973).
(kusin i Sthlm som heter Helge Nordqvist från Östmansby)

1903 fick pigan i nr2 Alma Sofia Andersdotter f1881 oäkta dottern Karin Teresia (okänd fader)1905

1910 ca var bostadsbyggnaden en envåningsbyggnad med ingång åt vägen. (enl Karl Sandin)

1914 fanns här 2 ston, 1 unghäst, 1 tjur, 7 kor, 3 kvigor, 7 får, 2 grisar, 10 höns. 112 ha varav 91 skog
1924-04-03 dog Nils Emil

1960 lagfart för Alice g m John Nilsson

Gården ägs numera av deras son **Anders Nygren o hu. Eva.**

Övrigt Östmansby

Ett syskonpar från Östmansby blev (som de sista) avrättade på Malöa för "Blodskam" på 1600-talet

I en inventariebok från kyrkan finns noterat att predikstolen installerad 1846 är gjord av snickaren O Olsson från Östmansby. Kan ej identifiera honom.

Fryxell

Ang. fam. Fryxells vistelse i Östmansby framgår av mantalslängden att fru Ullrika Aurilia skrevs där åren 1788-92 och kamrer Fredrik Fryxell 1789-1805. En Samuel Gråberg (koppling till Fryxell ?) 1793-94. Lantmätare/Ingenjör A F Stenbeck 1795-1802(04).

När Kapt. P A v. Wachenfelt dog på sin gård Vestgård 1797 så hade han bott i ÖÅ sen 1786, då han fick avsked som kapten. Sa, ma år gifte han sig med Helena Fryxell, dotter till Johan F. prosten och Ullrika Aurivillius.

Kapten W. hade förut varit gift 1772-85 med Elsa Bering, troligen mor till barnen, även Magdalena, som blev gift Stenbeck. Helena F var sålunda troligen endast styvmor till Magdalena W.

Ulrika Aurivillius blev på ålderdomen blind och samma blev det med döttrarna Helena och Hedvig (f1763 i Sunne prästgård d1837 på Torpa vid Vänersborg, gifte1 i Sunne med kyrkoherde senare prosten i Öhr Andreas Piscator f1852 d1801. Gifte2 i Öhr med dennes efterträdare hovpredikanten prosten Conrad Widmark f1762 d1809).

Hedvig lyckades genom operation återfå synen. Hon ligger jämte sina båda män begravd på Öhrs kyrkogård.

System Helena gifte W dog troligen på Aneholm i Frykerud 1841.

Sedan kapt W dött 1797 gifte sig lantm. Stenbeck och Magdalena W 1798 och är från 1799 skrivna i Östmansby liksom även svär/el. styvmodern Helena Fryxell Wachenfelt.

De har tydligen detta år flyttat från Vestgård men 1800-01 står Stenbeck som brukare av Vestgård och Prästbol dvs de hemman som P A v Wachenfelt bebott. 1800-01 står sergant Wachenfelt skriven på Vestgård troligen en son till P A v W. 1805-06 står Sebastian Wachenfelt skriven på Östmansby som sergant. Sebastian f1782 d1849 var gift 2 ggr, gifte1 med M C Schagerström d1815, gifte2 med Christina Nilsson d1803. Första barnet föddes 1810 på Näs i Frykeryd.

Som förut nämnts så tyckte styvmodern Helena Fr.-W flyttat från Östmansby omkring 1814-1. Hon finns i mantalslängden för Östmansby 1806 och har en piga, hon var en jaktvagn eller chaisar samt div. metaller.

(De enda som innehade mantalsförda chaisar i ÖÅ 1806 var Helena Fryxell samt högvälborne Claes Myrén på Väsgrård vilken även har div. metaller.

Cand. Stenqvist i Korterud hade 1806 en allmogens chaiskärra och div. metaller samt bokhållaren Abrahamsson i Korterud en jaktvagn eller chaisar).

Enligt Agnes Schagerström, som beskrivit släkten Fryxell, var släktforskaren Fredrik Fryxell f1724 d1805 den mest begåvade i familjen F, men studerade ej vid universitetet. Han var bl.a. kamrer vid en enke-o.

pupillkassa 1758-70, kamrer vid Trollhätte kanlverk 1772-79 därefter pensionär med 100 rdr i årlig pension.

Enligt "Svenska män och kvinnor" utg. 1944 dog han i Trollhättan 30/9 1805, men uppgiften i Anreps "Svenska släktboken" 1882 torde vara tillförlitligare, nämligen att han dog i Östmansby 30/9 1805.

Hans "Wermelands släktbok" innehåller närmare 300 släktbeskrivningar från Värmland. Dessutom har han gett ut flera arbeten ex Wermlandia nobilitata (Värmländska adelssläkter). Han la stor vikt vid prästerliga förhållanden och vid prästmötet i Karlstad 1794 beslöts att sätta upp hans porträtt i biblioteksrummet.

Fler referenser: Svensk biografisk samling, Nordisk familjebok, Agnes Schagerströms: Släkten Fryxell i boken "En bok om Värmland", Sv. ade. Ättartavlor, Nathan Hedin: Sunne kyrkas histori, Sv. författarlexikon, Svensk släktkalender mm.

Prosten Johan Fryxell är den som den i Serige kvarvarande grenen av Fryxell härstammar från. Hans son Axel blev även prost i Sunne ca 1830-34 (f1765 d1834). En annan son till J.F. blev prost i Edelskog nämligen Nathan Fryxell. Han blev far till författaren Anders Fryxell (f1795 d1881), som efter Axel F. blev prost i Sunne. Hans bror var även som författare kände prosten Olov Fryxell (f1806 d1900), prost i Ör. En kusin till A.F. var Samuel Fryxell (f1794 d1875), som genom oförstånd o fylleri 1826 fick avsked från prästämbetet samt någon tids fängelse pga en smädeskrift riktad mot kollegor o andra. Han bodde senare i Ör på något mindre ställe och arbetade som privatlärare.

Skifferberget

Samfällighet på Herrgårns mark nordväster om Höjdängen i Bössviken.

Se artikel om Hyperit i Östämtingen nr 6 (1969)

Vinterväghållning

En 2-sidig berättelse finns i Östemtingen nr 12-1972 skriven av Karl Sandin.

Östmansby Ångsåg

Se även Sjöhagen.

Erik Magnus Nordkvist på Herrgårn som var uppköpare av skog såg möjligheten att förädla timret i stället för att sälja stockarna vidare till sågverket i Gruvön och ingick kompanjonskap med Johan Östlund i Storsta i Bävik. Sågutrustningen köptes begagnad från Hånsjö i Sunne och fraktades på pråmar till stranden nedanför Sjöhagen där den började byggas upp omkring år 1900 med driftstart 1906.

Ångmaskinen transporterades med 4 hästar som kördes av Oskar Nordkvist på Gyllby.

I arbetarbaracken på sin broders såg hade bygdeoriginalet och postiljonen "Stöll-Ludvig" Nordkvist sin bostad.

1914 köptes Sjöhagen med sågen av en Anders Georg Hansson, f1876, från Torsby (inflyttade 1914 fr VÄ),
Dec 1914 köpte Hansson två skogsskiften för 6100 kr av Johannes Jansson på Tomta i Bävik resp Jöns Larsson i Fölsvik

Fam utflyttad 1917 till Ulfsberg Ulfsby Sunne, var sen skohandlare på Långgatan i Sunne.

1918 köptes den av ett norskt bolag Chr. Andersson m disponent Bjarnesen, som kostade på sågen och verksamheten utvecklades, bl.a. med ett mindre elverk och gav arbete åt ca 15 man

bl a arbetade Verner Sandin från Bävik som maskist i 8 år.

Paul Larsson i Bävik arbetade på Östmansby Ångsåg 1917-20 enl. Arbetsbetyg.

1922 friköptes den av förvaltaren Johan Jansson från Bremyra i VÄ.

1932 brann sågen men den uppfördes i mindre skala och driften avtog slutgiltigt 1944.

Ågandet övergick 1937 till Isak Nilsson på Sjöhagen.

Finns utförligt beskriven i Östämtingen nr 8/1970 samt Östemtingen nr 58/2016, 59/2017 (Ulf Dahlberg).

Östmansby 2:3

Avstyckad från Sjöhagen 1958 Ägs nu av Lars Vikner.

Oklart var i Östmansby

Stenbroa

Langåsvägen

Bast-jaal , var ? vad ?

1707 4/11 föddes Gudmund av Olof Gudmundsson f1678 d1716 (38 år)/Kerstin Svensdotter

1711 9/1 föddes Olof av Olof Gudmundsson/Kerstin Simonsdotter

1715-01-15 föddes Anna

vigda 17280101 Pål Jönsson Rud och Britta Pålsdotter Östmansby †1784, 76 år i Ö-by

g321217 Måns Knutsson Fölsvik Kerstin Simonsdotter Östmansby

g291102 Sven Håkansson Smedsby Karin Nilsson Östmansby

g321217 Bengt Persson Esbjörke (S) Marit Nilsson Östmansby

g321217 Olof Olofsson Östmansby Marit Månsdotter Fölsvik

1740-11-01 vigdes Simon Börjesson Bävik soldat m Gertrud Nilsson Östmansby (se även i Bävik)

1741 5/1 föddes Britta av Simon Börjesson/Gertrud Nilsson

DB1741ht3: Enligt avtal av 1737 28/12 får Måns Ingemarsson i Fölsvik av sina svågrar Lars Johansson i Rud och Olof Eriksson i Östmansby deras hustrurs arvejord 2/3 av 1/18 i Fölsvik mot att han avstår till dem sin arvejord 3/4 av 1/9 i Östmansby

1754 24/3 föddes Jon av Anders Nilsson varg-k. / Margeta Jonsdotter

1755 15/9 föddes Nils av Per Nilsson/Margita Jonsdotter gifta 1755-06-13

1757 27/2 föddes Jon av Per Nilsson/Margita Jonsdotter

1819 infl fr Sunne fan olof Larsson f1797 hu Kerstin Eriksd f1792 son Lars O f 1819 till Fölsjön

1820 infl fr Svenserud Torp Elof Jansson f1787 hu Karin Eriksd f1790 son Jonas Elofsson f1819

1854-65 (inflyttade 54 från Visterud) bodde torp fam Olof Persson f1819 m hu Maria Ersdotter

Barn: Per f1843 dog 66, Erik Magnus f1852, olof f1857, nils f1863

1872 tog Olof Olsson och hu Betty Olsson en inteckning på 3000 RR med 170 öre 7 ½ pgr som säkerhet

Förnyad 1898 o 1907

1873 utflyttade *hälften*brukaren Johannes Eriksson f1822 m hu Anna Larsdotter f1821 o 4 barn

till Gunnarsby i Kil

Försäkringsbrev från 1870 på ? öre skatt av Johannes Eriksson omfattar:

- Lösöre: kreatur 400, redskap 200, husgeråd 700 Rdr

1898 29 aug dog enkan Karin Eriksdotter som efterlämnade

Gabriel Olsson Malung

Erik Olsson Malung

Halvar Olsson Norsta i Smedsby

Marit änka i Malung

Karin Olsdotter Smedsby

Kerstin Olsdotter *1852 g m Olof Dahlström i Bråten ÖÄ

1910 föddes Gunnar Konrad av Augusta Jakobsson f1870 d1910 g1894 m Avs.äg Olov Nilsson Bönt f1861

Fam flyttade till Smedsby 1910 (från Bärjjäl

1911 föddes Karin Dagmar Teresio (oä) dotter till h.äg.d Johanna Maria Persdotter f1892 (fadern okänd)

1916 föddes Gösta Wilhelm (oä) son till Johanna Maria Persdotter h.äg.dotter Ö. f1892 20/5 (okänd fader)

1911 fick hon Karin Dagmar Teresia okänd fader

1924 fick hon Sven Erik med maken (g 19239 karl Einar Hammarström från Kil f 1891

1929s56 Bouppt efter änkan Alma Sofia Olsson †1929-06-26, efterl dottern Lilly Maria f1905-08-09

1932 föddes Gunnel Alice av Hildur Elida Olsson f1901 (g1924) o Arvid Natanael Lillberg f1893 i Sandviken ÖÄ

1946-03-29 avled Karn Hedström f1855-09-17 i Ö-by, son Albin dotter Maria g m Martin Söderberg i ÖÄ, enl BU

Domboksutdrag

1701ht88

88/ Syn har förrättats på gränsen mellan å ena sidan Smedsby och å andra Bävik och Fölsvik i närvaro av för Smedsby Nils Persson, Sven Bengtsson, Olof Nilsson, Jöns Jönsson och Olof Ivarsson, för Fölsvik och som ägare av **Dalen** Ingemar Jönsson, Olof Olofsson, Olof Nilsson, Per Jönsson, Lars Svensson, Jöns Jonsson, Anders Bryngelsson, Olof Jonsson och Måns Knutsson, för **Östmansby** Pål Eriksson, Olof Gudmundsson, Gudmund Persson, Nils Gudmundsson och Måns Jönsson, för Rud Olof Olofsson, Jöns Olofsson och Sven Jönsson, för Bonäs Måns Nilsson och Per Bengtsson, för Bösseviken Olof Persson och Olof Gudmundsson samt för Mickelstorp äldre och yngre Olof Mickelssöner. Vittnen: Johan Larss

1700vt80

1/7 av 1/4 i Fölsvik, som Jöns och Sven Jönssöner 1697 inbytt från sal.

Jöns Gudmundssons i Östmansby arvingar för sin modernejord 1/18 i Östmansby och mellangift 8 rd.

Måns Nilsson (169x - 1759)

1725vt95¶

1/5 av 1/2 Bösseviken, som Nils Svensson i Bösseviken köpt den 25 ds (jan.) av sin svåger Måns Nilsson i Östmansby för 20 rd.

Pål Eriksson

1730vt61

Pål Eriksson i Östmansby vill återlösa sin systers Kerstin Eriksdotters 1/36 i Östmansby, vilken pantsatts till Sven Nilsson i Bösseviken för 12 rd med löfte att om icke Kerstin eller närmaste arvingar kunde lösa panten, skulle Sven få behålla den. Pål lovar att hålla jorden öppen för Kerstin eller hennes barn, varför han får lösa den. För de 20 år han brukat lotten skall han betala 3 d smt.

1741ht186

Hustru Kerstin Nilsdotter i Fölsvik kräver av hustru Britta Pålsson i Östmansby 4 rd som hon utlånat till Brittans far Pål Eriksson i Östmansby. Genom Börje Månsson i Rud invänder Britta, att hennes far, som dött för många år sedan, efterlämnat flera arvingar, varför hon ej vill svara ensam. Samtliga arvingar skall höras, innan rätten vill yttra sig i saken.

Jon Davidsson

1738vt143/ 3/10 av 1/20 i Fölsvik, varav Måns Nilsson i Fölsvik 1736 30/1 köpt 2/10 av Jon Månsson och Olof Olofsson i Skäggeberg samt Olof Månsson i Råmyren för 18 rd och 1/10 av Måns Davidsson i Svenserud, Nils Davidsson i Bösseviken, Jon Davidsson i Östmansby och Nils Nilsson i S. Ås för 9 rd.